

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

PLANUL COMUN DE GESTIONARE PENTRU PRODUSUL TURISTIC HAMANGIA

Elaborat de: Fundația Municipală „Caron Limen”
Shabla, Bulgaria

În implementarea Contractului N D-111/13.07.2021 „Dezvoltarea planului de management al Parcului Arheologic Durankulak-Hamangia și integrarea cu planul de management al Centrului Hamangia - Cernavodă, cu traducere în limbile engleză și română” încheiat în cadrul proiectului „ROBG-407 Restaurarea moștenirii culturale unice și comune și promovarea produsului turistic comun, Hamangia - prima civilizație a vechii Europe”

Acest document a fost creat în cadrul proiectului ROBG-407 „Restaurarea moștenirii culturale unice și comune și promovarea produsului turistic comun, Hamangia - prima civilizație a vechii Europe”, implementat cu sprijinul financiar al Programului de Cooperare Transfrontalieră INTERREG VA România-Bulgaria 2014-2020. Întreaga responsabilitate pentru conținutul publicației revine Municipiului Shabla și în niciun caz acest document nu poate fi considerat ca reflectând opinia oficială a Uniunii Europene și a Autorității de Management a INTERREG VA România-Bulgaria 2014-2020.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Conținutul

I.	Introducere.....	3
1.	Prezentare generală a produsului turistic Hamangia.....	4
2.	Scopul planului comun de gestionare	5
3.	Semnificația Parcului Arheologic Durankulak-Hamangia și a Centrului „Hamangia”	5
4.	Prezentare generală a proiectului	5
5.	Parteneriat pentru proiect	7
6.	Scopurile și obiectivele contractului. Rezultate preconizate	8
II.	Viziune și misiune	8
1.	Viziune comună pentru o experiență Hamangia de neuitat	8
2.	Misiunea de a oferi o aventură turistică imersivă și educațională.....	9
3.	Cultura Hamangia - dezvoltare și prezentare generală.....	10
III.	Obiective și obiective.....	24
1.	Obiectivele comune ale planului comun de gestionare	24
2.	Obiective specifice.....	25
IV.	Experiența turismului cultural.....	27
1.	Descrierea produsului turistic Hamangia	27
2.	Componente ale produsului turistic Hamangia.....	27
V.	Ruta turistică comună:	28
VI.	Parcul arheologic Durankulak-Hamangia	30
1.	Informații generale despre Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia.....	30
2.	Prezentare a civilizațiilor istorice prin morminte, temple, așezări și expoziții de artefacte	32
3.	Infrastructură și facilități	33
4.	Prezentare generală a operațiunilor: Cum funcționează parcul arheologic	36
5.	Parcul arheologic ca întreprindere	40
VII.	Centrul „Hamangia” din Cernavoda, România.....	42
1.	Informații generale despre Centrul „Hamangia”	42
2.	Descrierea centrului Hamangia	43

2

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

3.	Facilități și servicii.....	45
4.	Prezentare generală a operațiunilor. Centrul Hamangia ca întreprindere.....	46
VIII.	Infrastructură și facilități	48
IX.	Îmbunătățirea experienței vizitatorilor	50
X.	Inițiative de colaborare	52
XI.	Implicarea comunității.....	54
XII.	Marketing și Promovare	55
1.	Publicul țintă pentru Drumul Turistic Comun	55
2.	Caracteristicile specifice ale publicului țintă	56
3.	Strategii de marketing pentru promovarea parcului la nivel local și regional	57
4.	Utilizarea platformelor online, broșurilor și parteneriatelor pentru promovare.....	59
XIII.	Cadrul de îmbunătățire continuă	61
XIV.	Monitorizare și evaluare	62
I.	Stabilirea indicatorilor-cheie de performanță (KPI)	63
II.	Procese regulate de monitorizare și evaluare.....	64
XV.	Buget și finanțare	65
XVI.	Planul de acțiune pe trei ani.....	66
XVII.	Concluzie	70

I. Introducere

3

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

1. Prezentare generală a produsului turistic Hamangia

Produsul turistic Hamangia este o experiență turistică culturală care oferă vizitatorilor posibilitatea de a explora cultura veche Hamangia care a existat în ceea ce este astăzi Bulgaria și România. Produsul include vizite la situri arheologice și muzee, precum și experiențe practice, cum ar fi ateliere de fabricare a ceramicii și cursuri culinare tradiționale. Turul este conceput pentru a oferi o experiență captivantă și educațională pentru vizitatorii interesați să învețe despre istoria și cultura regiunii.

Traseul turistic comun începe la Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia din municipiul Șabla, Bulgaria și se termină la Centrul „Hamangia” din orașul Cernavoda, România.

Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia este un muzeu în aer liber care prezintă patrimoniul cultural al civilizațiilor istorice care au trăit cândva în zonă. Vizitatorii pot explora rămășițele mormintelor antice, templelor și așezărilor, precum și expoziții de artefacte din diferite civilizații care au locuit în regiune.

După vizitarea parcului arheologic, puteți călători în orașul Cernavodă pentru a vizita Centrul „Hamangia”. Acest centru este un centru cultural care include un muzeu, o galerie de artă și o bibliotecă. Muzeul găzduiește o colecție de artefacte din perioada romană și bizantină, precum și lucrări ale artiștilor locali. Galeria de artă găzduiește expoziții rotative de artă contemporană, iar biblioteca oferă o gamă largă de cărți despre istoria și cultura locală.

Publicul țintă al produsului include persoane de toate vârstele, care sunt interesate de experiențe culturale și istorice, cu accent pe activități autentice și imersive. Ei sunt, de obicei, educați și au venituri disponibile pentru a cheltui pe călătorii și sunt probabil interesați de practici turistice durabile și responsabile. Publicul țintă poate fi localnicii din Bulgaria și România, precum și călătorii internaționali care sunt interesați să exploreze Europa de Est.

Tendențele pieței și provocările legate de turismul cultural în Bulgaria și România includ un interes tot mai mare pentru turismul durabil și ecoturism, o creștere a platformelor de rezervare digitale și online, precum și necesitatea de a promova destinații mai puțin cunoscute pentru a atrage turiști dincolo de principalele orașe. Printre provocări se numără lipsa infrastructurii în anumite domenii, finanțarea limitată pentru dezvoltarea turismului și concurența din partea țărilor învecinate.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

2. Scopul planului comun de gestionare

Planul comun de management servește ca un cadru cuprinzător care unifică eforturile Parcului Arheologic Durankulak-Hamangia din municipiul Shabla, Bulgaria, și ale Centrului „Hamangia” din Cernavoda, România. Prin integrarea acestor două elemente cheie, planul își propune să sinergizeze punctele lor forte, oferind o experiență perfectă și îmbogățitoare pentru vizitatori. Abordarea colaborativă urmărește să păstreze, să promoveze și să celebreze patrimoniul cultural unic al erei eneolitice Hamangia, promovând practicile turistice durabile și asigurând longevitatea acestei moșteniri inestimabile.

3. Semnificația Parcului Arheologic Durankulak-Hamangia și a Centrului „Hamangia”

Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia este un muzeu în aer liber, prezentând patrimoniul cultural al civilizațiilor istorice care au înflorit odată în regiune. Vizitatorii explorează mormintele antice, templele și așezările, câștigând informații despre diferitele civilizații care au modelat zona. Pe de altă parte, Centrul „Hamangia” din Cernavoda, România, reprezintă un centru cultural dedicat culturii antice Hamangia. Cu divizia sa muzeală și atelierul „Thinker”, centrul oferă o explorare aprofundată a culturii Hamangia prin exponate, spații interactive și activități practice.

Împreună, aceste situri formează un traseu turistic comun care duce vizitatorii într-o călătorie de la minunile arheologice ale Parcului Arheologic Durankulak-Hamangia la experiențele culturale și educaționale de la Centrul „Hamangia”. Această călătorie oferă o înțelegere holistică a erei eolitice Hamangia, poziționând regiunea ca leagăn al civilizației europene și oferind o narațiune convingătoare care leagă trecutul cu prezentul.

4. Prezentare generală a proiectului

Prezentul document a fost elaborat în cadrul punerii în aplicare a activității A.T1.6: Dezvoltarea unui plan comun de management integrat al produsului turistic „Hamangia” al Proiectului ROBG-407 - „Restaurarea moștenirii culturale unice și comune și promovarea produsului turistic comun, Hamangia - prima civilizație a vechii Europe”, finanțat prin programul INTERREG V-A România - Bulgaria 2014-2020.

5

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Obiectivul general al proiectului este de a îmbunătăți utilizarea durabilă a patrimoniului cultural - cultura Hamangia în regiunea Dobrogea bulgară și română prin eforturi și acțiuni comune privind conservarea și valorificarea patrimoniului cultural Hamangia în vederea dezvoltării unui produs turistic integrat comun „Hamangia” și a promovării și gestionării în comun a acestuia.

Obiectivele specifice pot fi rezumate după cum urmează:

1. studierea culturii Hamangia din regiunea țintă a OC ca bază de informare pentru dezvoltarea în continuare bine fundamentată a produsului turistic „Hamangia”;
2. dezvoltarea unui produs turistic integrat comun „Hamangia”, inclusiv a unei rute turistice comune și a unor servicii turistice inovatoare bazate pe TIC;
3. valorificarea resurselor și realizarea mai atractivă a sitului arheologic „Parcul Arheologic Durankulak - Hamangia” din municipiul Șabla prin investiții la scară mică, cum ar fi îmbunătățirea accesibilității, lucrările de reconstrucție, instalarea punctelor de vedere, plasarea panourilor de informare turistică, a panourilor de semnalizare etc.;
4. valorificarea resurselor istorice și culturale ale Cernavoda prin dezvoltarea „Centrului Hamangia” compus dintr-o nouă abordare muzeală prin investiții la scară mică în reabilitarea și dotarea clădirilor existente.
5. să furnizeze informații despre cultura Hamangia și să promoveze produsul turistic „Hamangia” prin desfășurarea campaniei promoționale în rândul grupurilor țintă, în conformitate cu strategia de marketing elaborată în cadrul proiectului;
6. asigurarea utilizării și gestionării durabile a patrimoniului cultural Hamangia prin planul de management elaborat în cadrul proiectului.

Proiectul adoptă o abordare inovatoare pentru valorificarea și utilizarea durabilă a patrimoniului cultural comun pentru dezvoltarea în continuare a turismului în zona CBC, creând în același timp produse turistice comune atractive și durabile „Hamangia” și serviciile turistice relevante bazate pe TIC. Abordarea constă în dezvoltarea, promovarea, gestionarea și utilizarea durabilă a unui produs turistic integrat comun „Hamangia”. În acest fel, sunt diferențiate următoarele patru etape:

- I. Faza preliminară, care cuprinde: (1) pregătirea unui studiu comun privind cultura „Hamangia” și (2) organizarea și desfășurarea unei conferințe tematice „Hamangia”.
- II. Etapa de dezvoltare, care cuprinde: (1) dezvoltarea unui traseu turistic comun „Hamangia”; (2) activități și lucrări privind dezvoltarea „Parcului Arheologic Durankulak - Hamangia” în municipiul Șabla; (3) activități și lucrări privind dezvoltarea Centrului Hamangia în orașul Cernavodă și (4) dezvoltarea de servicii turistice comune integrate bazate pe TIC.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

III. Etapa de promovare, care cuprinde: (1) elaborarea unei strategii comune de marketing integrat a produsului turistic „Hamangia”; (2) desfășurarea campaniei promoționale comune și (3) proiectarea și dezvoltarea site-ului trilingv (în limbile bulgară, română și engleză).

IV. Faza de utilizare și gestionare durabilă, care cuprinde elaborarea unui plan comun de gestionare integrată a produsului turistic „Hamangia” pentru utilizarea în continuare a patrimoniului cultural durabil.

Ambii parteneri de proiect și-au unit eforturile pentru a transforma patrimoniul cultural comun unic într-un produs turistic atractiv comun „Hamangia - prima CIVILIZAȚIE A EUROPA OLD”, care va spori semnificativ fluxurile turistice și va contribui la revigorarea economiei locale. Regiunea Dobrogea bulgară și română va forma o singură zonă culturală care și-a păstrat patrimoniul unic și ocupă un loc respectuos pe harta culturală a regiunii transfrontaliere.

5. Parteneriat pentru proiect

Proiectul este un efort de colaborare între două regiuni de frontieră dedicate prezentării și sărbătoririi bogatului patrimoniu cultural din Hamangia. Parteneriatul dinamic cuprinde:

Municipalitatea Shabla din Bulgaria, în calitate de lider de proiect, își asumă responsabilitatea pentru gestionarea proiectelor, păstrând și ridicând cu sârguință moștenirea comună a culturii „Hamangia” atât în municipiul Şabla, cât și în municipiul Cernavodă. Cu un accent principal pe consolidarea turismului cultural, municipalitatea Shabla își propune să-și consolideze atracția și capacitatea, stimulând fluxurile turistice prin crearea și promovarea pietrei turistice unificate, „Hamangia - prima civilizație a Europei Vechi”.

Municipalitatea Cernavodă, un partener valoros, contribuie activ la implementarea cu succes a activităților proiectului. În colaborare, ambii parteneri sunt fermi în angajamentul lor de a crea produsul transfrontalier Hamangia și de a promova traseul captivant Hamangia care conectează cele două localități.

Împreună, acești parteneri vizionari sunt dedicați nu numai gestionării eficiente a proiectului, ci și asigurării realizării fără probleme a activităților care vor aduce

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

fascinanta narațiune a culturii Hamangia publicului local, regional, național și internațional.

6. Scopurile și obiectivele contractului. Rezultate preconizate

Obiectul contractului atribuit este elaborarea unui plan comun de management integrat pentru produsul turistic „Hamangia” (cu traducere în limbile engleză și română).

Domeniul de aplicare al contractului: Domeniul de aplicare al contractului include următoarele activități:

- Elaborarea unui plan de management al „Partea arheologică Durankulak - Hamangia” - cu traducere în limbile engleză și română;
- Elaborarea unui plan comun de management al produsului turistic prin integrarea cu planul de management al Centrului Hamangia - Cernavoda, România - cu traducere în engleză și română.

Rezultate preconizate: rezultatele preconizate ale punerii în aplicare a contractului sunt:

- Rezultatul așteptat al ambelor activități este un plan comun de management al traseului turistic Hamangia.

Cerințe privind rezultatele: Toate rezultatele sunt elaborate în deplină conformitate cu legislația aplicabilă, documentele strategice naționale, orientările și cerințele Programului INTERREG V-A România-Bulgaria 2014-2020.

II. Viziune și misiune

1. Viziune comună pentru o experiență Hamangia de neuitat

Viziunea noastră colectivă se învâрте în jurul creării unei experiențe de neuitat care păstrează și promovează atracția culturii Hamangia. Centrul Hamangia, Atelierul Gânditor și Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia se unesc într-un scop comun nu doar de a proteja artefactele, ci și de a țese o narațiune captivantă care transcende timpul

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

și captează inimile vizitatorilor. Viziunea noastră se extinde dincolo de atracțiile individuale; acesta cuprinde întregul produs turistic Hamangia, transformându-l într-o călătorie holistică de descoperire.

Împreună, aspirăm să facem din cultura Hamangia un simbol al unității și al fascinației interculturale. Prin prezentarea unor piese extraordinare, cum ar fi „Gânditorul” și omologul său, împreună cu bogatul patrimoniu arheologic al parcului, ne propunem să construim o narațiune comună care să rezoneze cu oameni de diferite medii. Viziunea noastră este de a transforma experiența Hamangia într-o explorare cuprinzătoare, în care vizitatorii devin parte a unei povești vii care leagă trecutul și prezentul.

2. Misiunea de a oferi o aventură turistică imersivă și educațională

Misiunea noastră este de a atrage vizitatori și de a desfășura povestea captivantă a culturii Hamangia printr-o aventură turistică captivantă și educațională. Ca o componentă vitală a produsului turistic „Hamangia”, Centrul Hamangia, Atelierul Gânditor și Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia se străduiesc colectiv să fie sinonime cu o călătorie culturală excepțională. Folosim caracteristicile noastre unice, inclusiv replici ale capodoperelor vechi de 5.500-6.000 de ani, minuni arheologice și ateliere practice, pentru a transmite esența erei Eneolitice Hamangia și pentru a face istoria să prindă viață.

Funcționând ca hub-uri dinamice în cadrul experienței turistice mai largi, scopul nostru este de a stabili brandul Hamangia ca un semn de excelență în conservarea și explorarea culturală. Prin expoziții atent îngrijite, programe captivante și activități plăcute, ne propunem să stârnim curiozitatea vizitatorilor noștri, lăsându-i nu doar cu cunoștințe, ci și cu o legătură profundă cu minunile istorice și culturale ale civilizației Hamangia.

Personalul nostru dedicat și informat joacă un rol crucial în calitate de ambascadori ai culturii Hamangia, asigurându-se că călătoria fiecărui vizitator este o explorare memorabilă a patrimoniului nostru uman comun. Ne străduim să facem din experiența Hamangia o parte integrantă a aventurii fiecărui călător, invitându-i să fie nu doar spectatori, ci participanți activi în descoperirea misterelor acestei civilizații antice.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

3. Cultura Hamangia - dezvoltare și prezentare generală¹

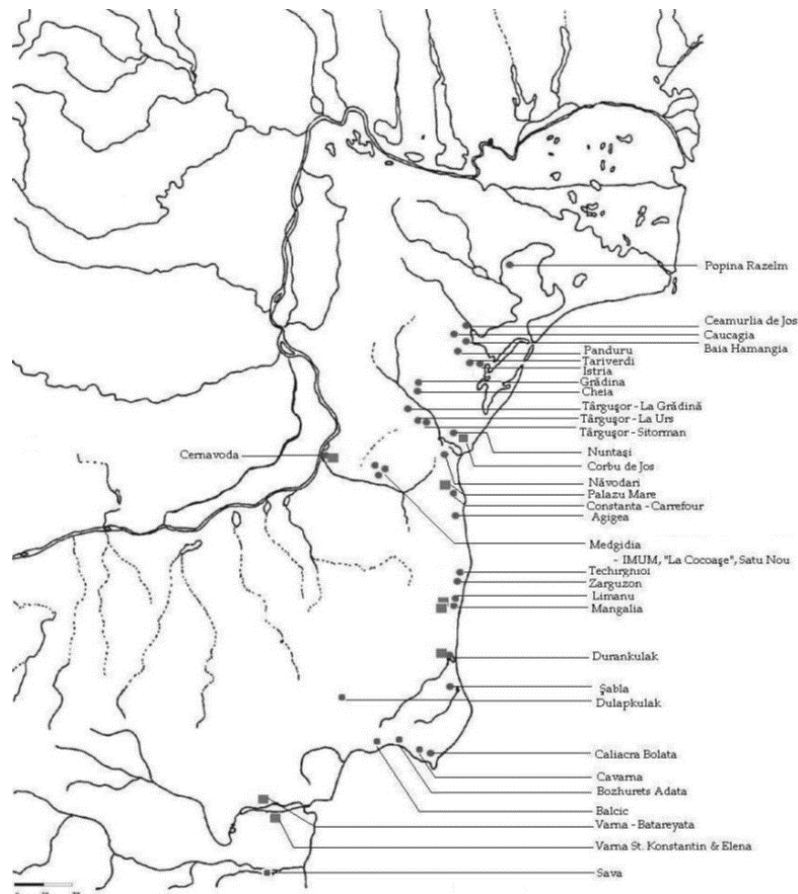
Dobrogea este ultimul teritoriu neolitizat din Peninsula Balcanică. Purtătorii culturii Hamangia apar aici doar spre sfârșitul (probabil ultimul trimestru) al mileniului 6 î.Hr. În ciuda vecinilor săi, cultura lor materială pare prea arhaică și rămasă în urmă în aproape fiecare zonă - lipsa tehnicii lamelare atunci când se manipulează locuințele cu piatră, săpate sau semisăpate, prezența semnificativă a vânatului și peștelui în dietă, un număr mic de forme ceramice folosite și decorațiunile vaselor sărace. Neolitizarea acestui teritoriu pare să difere considerabil de procesele care au avut loc în părțile sudice și vestice ale peninsulei mai devreme. Motivele specifice sunt căutate în două direcții:

1. Schimbările climatice afectează zone mari. În perioada 5300-5100 î.Hr., temperaturile medii anuale cresc la nivel global. Clima umedă stabilită în zona temperată promovează dezvoltarea comunităților forestiere din văile râurilor Dobrogea și din zonele de stepă mai favorabile locuitorilor sedentari (Bozilova, Filipova 1986; Božilova, Tonkov 2002; Marinova 2005).
2. Prezența în zona rămășițelor preneolitice, hrănindu-se cu vânătoarea, culegerea și pescuitul, care este integrată de coloniștii neolitici care vin (Todorova 2011, 55).

Dacă pentru prima afirmație avem o cantitate semnificativă de rezultate ale testelor de polen și paleoclimatic, al doilea necesită analize ADN care nu au fost încă efectuate în regiune. Cu toate acestea, neolitizarea Dobrogei are caracteristicile sale și are loc într-o zonă înconjurată de o populație deja neolitică. Poate că acesta este și motivul pentru ritmul mult mai rapid de dezvoltare a populației Hamangia timpurii, forțată să se adapteze rapid pentru a ajunge din urmă cu vecinii săi.

¹ „Hamangia CULTURE – Cercetare și prezentare în comun a serviciilor de cercetare/integrarea cercetărilor arheologice și istorice ale culturii Hamangia pe teritoriul Republicii Bulgaria cu cel similar pentru teritoriul Republicii România”, dezvoltat în cadrul implementării proiectului ROBG-407 „Restaurarea moștenirii culturale unice și comune și promovarea produsului turistic comun, Hamangia – prima civilizație a vechii Europe”, finanțat prin programul INTERREG V-A România – Bulgaria 2014-2020. (2019 -2020 Varna, Bulgaria și Constanța, România)

Harta culturii Hamangia

În prima fază a culturii, un mic grup apare în regiunea lacului Durankulak de astăzi, care se stabilește pe malul unui râu foarte curbat într-un loc bogat în izvoare și adiacent unei zone umede cu sol aluvionar potrivit pentru prelucrare. Primii locuitori trăiau în locuințe semi săpate, acoperite cu materiale vegetale. Ei au făcut vânătoare și pescuit, dar au făcut, de asemenea, agricultura și creșterea vitelor. Au cultivat grâu cu o singură granulație și două cereale, orz, vetch și linte. Animalele domestice sunt prezentate de bovine, ovine, caprine și porcine. O mare parte din instrumente sunt universale, utilizate în diverse scopuri, cu o proporție scăzută de instrumente specializate. Materiile prime locale, nu foarte de înaltă calitate, au fost folosite pentru a produce produse din piatră.

Locul, deși sărac în resurse naturale, se dovedește a fi suficient de ospitalier pentru a-și hrăni locuitorii timp de mai multe secole. În cea mai timpurie perioadă a așezării lor aici, oamenii învață treptat să profite la maximum de bunurile naturale și să caute oportunități de dezvoltare economică rapidă. Poate că viteza acestor procese este, de

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

asemenea, influențată de sistemul religios-ideologic stabilit și de o distincție clară între structura socială bine vizibilă în practicile funerare ale locuitorilor. Morții sunt îngropați într-o poziție întinsă, cu capete spre nord, în cimitire din afara așezării. Mormintele oamenilor sunt mai bogate, indicând faptul că obiceiurile patriarhale au prevalat în comunitate. Bărbații sunt trimiși în viața de apoi cu ornamentele lor personale - brățări și coliere. Uneori craniile de la erbivore mari - măgar sălbatic, cerb, bovine - se găsesc, de asemenea, în morminte. Ele pot fi atât rămășițele unei sărbători funerare, cât și trofee de vânătoare ale celor îngropați.

Ornamentele culturii Hamangia au fost realizate predominant din materiale animale dure, cum ar fi oase și cochilii, cu rare excepții de ornamente din lut sau piatră. La așezarea Cheia, ornamentele au fost găsite în diferite etape de fabricație, variind de la runde simple de oase până la pandantive sofisticate Spondylus. În necropolele Durankulak, Mangalia, Limanu și Cernavodă, ornamentele erau deja terminate, cu o măiestrie avansată².

Preferința pentru materialele animale poate fi corelată cu natura predominant pastorală a economiei Hamangia. De exemplu, multe ornamente au fost făcute din oase de Ovis, reflectând importanța acestor animale în viața de zi cu zi a comunității.

Cernavoda - pandativ de marmură antropomorfă

Există dezbateri cu privire la originea cochiliilor utilizate, în special a scoicilor Spondylus. În timp ce unele teorii sugerează o origine mediteraneană, altele sugerează că acestea provin din Marea Neagră din cauza schimbărilor climatice care au permis speciilor mediteraneene să locuiască în Marea Neagră. Aceste ornamente, indiferent de

² Neagu G., Biblioteca online europeană centrală și estică, Începutul Eneoliticului din Dobrogea: între prejudecăți și certuri

originea lor, au fost extrem de valoroase și au indicat un statut social ridicat al purtătorului. Acestea au fost, de asemenea, utilizate într-un sistem extins de comerț³.

Originea exactă a materiilor prime pentru aceste ornamente rămâne un subiect de dezbatere și cercetare. Cu toate acestea, este clar că ornamentele din cultura Hamangia nu erau doar obiecte decorative, ci și simboluri ale statutului și bogăției, având o semnificație profundă în societatea de atunci⁴. Aceste descoperiri subliniază importanța și complexitatea culturii Hamangia și contribuțiile sale la istoria artei și a societății în sud-estul Europei.

Creșterea rapidă a comunităților Hamangia se poate datora răspândirii scoicilor de moluște mediteraneene - *Spondylus*, *Glycymeris* și *Dentalium*. Ele sunt căutate pe scară largă pentru ornamentare și, după cum se pare, purtătorii culturii Hamangia sunt principalii lor distribuitori în partea de nord a Peninsulei Balcanice. Concentrația ridicată de produse din aceste materii prime exotice pe teritoriul Dobrogei sugerează că, deja în perioada neolitică târzie, a fost instituit un sistem subțire de aprovizionare și conectare cu Marea Egee, cel mai probabil bazat pe transportul maritim de cabotaj. Acest lucru explică, de asemenea, așezarea primelor comunități Hamangia aproape de coastă, precum și concentrarea ridicată în toate fazele culturii așezărilor de pe coasta Mării Negre.

Sculptură în idoli din necropola preistorică din complexul arheologic Durankulak, cultură Hamangia III, mileniul V î.Hr.

Arta plastică a culturii Hamangia, parte a eneoliticului balcanic, se distinge prin stilul său abstract, cu siluete umane reduse la forme geometrice. D. Berciu a clasificat aceste figurine în trei tipuri principale: tip A (figurine așezate), tip B (figurane așezate) și tip

³ Ibidem

⁴ Ibidem

C (figurane realiste cu detalii anatomice, cum ar fi Gânditorul și Femeia așezată). P. Hașotti a adăugat subtipuri în funcție de poziția brațelor și picioarelor. Alte studii au analizat geometria și semnificația religioasă a acestor figurine⁵.

Cultura Hamangia, deși descoperită mai târziu decât alte culturi neoeolitice, a devenit rapid populară, Gânditorul și partenerul său fiind emblematice pentru civilizația europeană timpurie. Contextul exact al descoperirii acestor două figurine rămâne neclar, dar se crede că ele au făcut parte dintr-un mormânt⁶.

Cernavodă - Gânditorul și femeia așezată

Figurinele Hamangia, chiar și la o jumătate de secol de la descoperirea lor, continuă să captiveze. Ele combină naturalul cu abstractul, evocând o stare de meditație profundă. Deși semnificația lor religioasă rămâne un mister, se crede că ei au avut un rol cult datorită contextului lor funerar și caracteristicilor lor specifice.

Descoperirile recente din Cheile Dobrogei au prezentat reprezentări abstracte ale siluetei umane realizate din Spondylus și marmură, aparținând culturii Hamangia.

⁵ Ibidem

⁶ Ibidem

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Aceste figurine, în ciuda diferențelor de mărime și materiale, conțin simboluri universale legate de naștere și germinare.

Opera de artă Hamangia este un exemplu remarcabil de artă eolitică balcanică și simbolism, evidențiind talentul și viziunea comunităților Hamangia. Aceste piese, în special Gânditorul și partenerul său, rămân capodopere ale artei preistorice europene.

Noul mod de viață progresiv și producția de alimente, și nu doar bazându-se pe vânătoare și colectare, aduc creștere demografică și prosperitate. În a doua fază, purtătorii culturii Hamangia au început să colonizeze teritoriul Dobrogei, atât pe malul mării, cât și pe uscat. Deși studiile în acest moment sunt încă în faza inițială, iar rapoartele sunt fragmentate, se pare că, la sfârșitul perioadei neolitice, comunitățile Hamangia au stabilit întregul platou Dobrogea - de la Dunăre până la valea râului Batova. Îmbunătățirea climei a făcut posibilă recuperarea terenurilor netratate anterior și modificarea modelului habitatului. Potrivite pentru oamenii din Hamangia nu mai sunt doar zonele umede de pe malul mării, ci și terenurile interne ale Dobrogei. Așezările nu sunt doar pe terase plate, ci și pe pante mai abrupte ale zonelor mai puternic tăiate. De la dugouts și semi-dugouts, ei s-au mutat la construcția și locuirea de locuințe la sol, construite dintr-o structură fină acoperită cu argilă. Pe măsură ce starea materială s-a îmbunătățit, a existat și o complicație și aprofundare a proceselor din sfera spirituală. Materialele plastice antropomorfe specifice apar pentru utilizare în masă, ale căror caracteristici principale sunt liniile curate, geometria și modelarea capului ca prismă cu secțiune transversală triunghiulară. Figurinele prezintă femei predominant verticale, cu șolduri largi și brațe întinse sau așezate pe abdomen (Vaysov 1992; Vaysov 1993). Ca și în cazul altor culturi agricole timpurii, ele întruchipează probabil Marea Zeiță Mamă, un simbol al fertilității. Rara apariție a statuetelor masculine (Berciu 1960) pare să reprezinte, de asemenea, cultul strămoșilor, a căror expresie cea mai clară sunt tradițiile în practicile funerare.

În a doua fază a culturii Hamangia, poziția dominantă la înmormântare rămâne, de asemenea, întinsă pe spate, spre nord. De asemenea, este rar să găsești femei cu aceeași orientare într-o poziție restrânsă la stânga sau la dreapta. Semnele unei sărbători funerare se găsesc din ce în ce mai mult în jurul mormintelor, continuând practica capetelor de erbivore mari care servesc în aceste scopuri. În timpul acestor sărbători, vasele ceramice mari cu decorațiuni tăiate pe scară largă au fost, de asemenea, rupte, iar uneori piesele lor au fost, de asemenea, așezate în morminte. Simbolic, morții sunt incluși în sărbători, cu mici vase de mâncare sau băutură așezate deasupra gurii lor. Ideea simbolismului este evidentă din faptul că, în special pentru înmormântări, sunt pregătite copii mai mici ale vaselor reale care sunt prost coapte (Todorova 2002). Primele morminte simbolice apar - în ele lipsesc rămășițele unui om

15

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

mort. Ele sunt concepute pentru a calma spiritul unui membru al comunității, care a murit sau a fost decedat departe de rudele sale.

Vase ceramice găsite în complexul arheologic Durankulak, cultura Hamangia III, mileniul 5 î.Hr.

Cultura Hamangia, cu rădăcini adânci în istoria preistorică a Europei de Sud-Est, demonstrează o evoluție impresionantă a artei ceramice. Această evoluție este evidentă prin studii ceramice, care depășesc clasificările tipologice și se aprofundează în detalii tehnice. În cultura Hamangia, contextul arheologic joacă un rol crucial în interpretarea și înțelegerea ceramicii. Există distincții clare între obiectele ceramice folosite în viața de zi cu zi și cele destinate ritualurilor funerare. Diversitatea tehnicilor de modelare și decorarea distinctivă a ceramicii Hamangia reflectă o sensibilitate artistică rafinată⁷.

⁷ Hașotti P., Biblioteca Digitală a Publicațiilor Culturale, Considerații privind originea, difuzarea și cronologia culturii Hamangia, <https://biblioteca-digitala.ro/reviste/pontica/651-Pontica-26-1993-PUIU-HASOTTI-Consideratii-privind-originea-difuziunea-si-cronologia-hamangiei-cultura.pdf>

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Cernavodă, Mangalia, Limanu - ceramică

Astfel, cultura Hamangia, prin complexitatea și rafinamentul său artistic, servește drept exemplu elocvent al evoluției artei ceramice în sud-estul Europei. Nu este doar o reflectare a abilităților tehnice, ci și a valorilor și credințelor comunităților care au trăit în acea perioadă⁸.

Rolul principal al bărbatului este și mai pronunțat. În mormântările bărbaților sunt mai bogate și dezvăluie o mare varietate de bijuterii - brățări din cochilia moluștelor marine, coliere din diverse materiale, unelte din piatră lustruită. Margelele malachite devin din ce în ce mai populare, ceea ce indică un interes tot mai mare pentru cupru. Grandles (desfacerea colților de cerb) utilizate ca margele pentru coliere, brățări și pentru cusături pe îmbrăcăminte și curele sunt, de asemenea, mai frecvente. Poate că aceste ornamente subliniază abilitățile de vânatoare ale proprietarilor lor sau sunt unul dintre primii markeri ai statutului social ridicat.

Extinderea teritoriului culturii intensifică, de asemenea, contactele sale cu vecinii. Fragmente de vase importate din zonele Boyan (Comșa 1978, 17; Culturile Berciu 1966, 26) și USOE au fost găsite în așezări și necropole. (Slavchev. 2008, 45-48). Baza materiilor prime este îmbogățită. De asemenea, începe să apară și piatra importată de înaltă calitate din regiunea Ludogorie, precum și serpentinitul (probabil originar din Rhodopes).

Până în prezent, cea de-a treia fază a culturii Hamangia a fost cea mai puțin studiată în Bulgaria, iar rezumatele sale de dezvoltare sunt doar de natură preliminară. Zona de locuit pare să fi scăzut din vest, deoarece așezările din faza anterioară sunt abandonate și nu continuă să existe. Motivul probabil pentru aceasta este presiunea din partea purtătorilor de cultură Boyan, faza Vidra, a cărei mișcare de-a lungul văii Dunării este

⁸ Ibidem

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

clar exprimată de la vest la est. Ei izgonesc treptat pe locuitorii culturii Hamangia, preluând habitatul lor. Acest lucru duce la o consolidare internă a culturii și la procese de integrare din ce în ce mai pronunțate cu vecinii lor sudici, purtătorii culturii Sava care trăiesc în Longosa. Vremurile furtunoase au dus la schimbări în arhitectură și urbanism. O căutare a locurilor protejate în mod natural, care permite o imagine de ansamblu asupra împrejurimilor, începe. Atunci locuitorii așezării din apropierea lacului Durankulak de astăzi și-au abandonat vechiul habitat și și-au construit noile case pe dealul stâncos, protejat de trei laturi de cotitura râului. Clădirile sunt masive, extinse, cu o plintă de piatră pe care se ridică ziduri de argilă și lemn. Străzile dintre ele sunt drepte, pavate cu pietre sau lut îmblânzit.

Noua eră - epoca calcolitică - își lasă amprenta nu numai asupra arhitecturii. Schimbările economice încep și se adâncesc progresiv. Agricultură și creșterea bovinelor joacă deja un rol mai important. Grâul și orzul sunt principalele culturi cultivate (Vaysov et al. 2018, 40) și randamentul acestora și, în consecință, stocurile cresc în mod semnificativ. Ponderea vânătorii în hrana populației este în scădere în detrimentul creșterii bovinelor și porcinelor. Ultimii măgari sălbatici care au locuit în zonele de stepă din Dobrogea par să fi fost exterminați (Todorova 2011, 67). Cu toate acestea, pescuitul joacă încă un rol economic important.

S-a înregistrat, de asemenea, o dezvoltare puternică a tehnologiei. Metalurgia este în prim plan, purtătorii culturali Hamangia jucând un rol esențial în impunerea materialului nou obținut - cupru - în gospodăria. Dorința lor de a-l folosi necesită o asociere tot mai strânsă cu vecinii lor din sud, prin și în jurul teritoriului pe care îl traversează în timpul expedițiilor lor comerciale pentru a procura scoici metalice și mediteraneene de la moluște. Economia se confruntă cu o specializare din ce în ce mai restrânsă, iar populațiile implicate în producția specializată sunt treptat înființate. Acest lucru are un impact pozitiv asupra calității ceramicii realizate. Decorațiunile sunt prelucrate mai precis și în detaliu, instrumentele devin mai eficiente. Importurile de piatră din Ludogorie cresc. Prima armă de luptă strânsă apare, toporul de luptă cu cornul.

Procesele observate conduc la schimbări substanțiale în societate și la o evoluție semnificativă a conștientizării publicului. Deși materialele plastice antropomorfe nu prezintă schimbări semnificative, practicile de înmormântare sunt în curs de dezvoltare substanțială și ilustrează bine construcția unui sociu nou, calcilic. Conceptul de a nu perturba somnul etern al decedatului pare a fi necesar și mormintele încep să fie marcate: cu plăci de piatră - lipite vertical sau așezate orizontal sau cu fragmente ceramice mari. Dominația posturii rămâne într-o poziție îndreptată, cu capete spre

18

nord, dar din ce în ce mai multe morminte de femei în poziție restrânsă încep să apară. Există, de asemenea, un număr tot mai mare de morminte simbolice, precum și triznas. Numărul de cazuri de înmormântare cu cranii de animale mari de pășunat ca daruri este mult redus. Deși tipul de inventar grav nu se modifică, numărul de nave instalate în detrimentul uneltelor crește în complexe. Numărul mormintelor din afara inventarului scade brusc, ceea ce este, de asemenea, un indiciu al prosperității generale a populației. Bijuteriile cresc cantitativ și devin din ce în ce mai diverse. Tiara apare ca un ornament - atât din spondilus, cât și din margele minerale. Primele morminte mai bogate au fost, de asemenea, descoperite, ieșind în evidență pe fundalul inventarului mai standardizat al mormintelor mai „mase”. În societate, se pare că războinicii, meșteșugarii, păstorii, fermierii încep să formeze grupuri separate. În această lume masculină, rolul femeii este lăsat în urmă, deși descoperirea unor complexe mai bogate și mai ales a mormântului cu idoli (gravul 626 al necropolei din apropierea satului Durankulak) indică păstrarea importanței sociale a femeilor în viața publică și, poate, rolul lor de lider în practica cultului și a normelor religioase.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Bijuterii găsite în complexul arheologic Durankulak, cultura Hamangia III, mileniul 5 î.Hr.

Ultima, a patra fază a culturii Hamangia este unul dintre cele mai bine cercetate fenomene teritoriale și cronologice de pe teritoriul Bulgariei. Deși nu există încă publicații sumare pe această temă, imaginea dezvoltării societății Hamangia târzii, care a trăit în epoca Halcoliticului Mijlociu, poate fi reconstruită cu mare fiabilitate și detalii.

Schimbări semnificative au loc în arena culturală. Purtătorii săi au fost aproape în întregime alungați din Dobrogea de Nord de către triburile culturii Boyan, faza Spantzov. Grupurile Hamangia locuiesc pe o fâșie îngustă (nu mai mult de 40-45 km) de-a lungul coastei Mării Negre. Granița nordică a teritoriului lor se îndreaptă spre nord până la Constanța. În sud, însă, domeniul lor se extinde până la valea Kamchia și ajunge la fustele Munților Stara Planina. Această extindere într-o arie geografică complet diferită în ceea ce privește caracteristicile și diversitatea se datorează proceselor intensive de integrare încheiate între culturile Hamangia și Sava. Triburile mențin contacte vibrante între ele, facilitând creșterea lor dinamică și trecând la etapa următoare, mai înaltă în dezvoltarea lor - intrând în perioada enoliticului târziu. Acestea sunt o expresie a proceselor globale de consolidare care au loc în întreaga Peninsulă Balcanică prin tranziția de la Halcolitic timpuriu la târziu. Pentru o perioadă foarte scurtă - în decurs de nu mai mult de o sută cincizeci de ani (4750-4600 î.Hr.) comunitatea culturală care trăiește în Longosa și Dobrogea de Sud s-a dezvoltat extrem de intens și devine un fenomen important în partea de nord-est a Peninsulei Balcanice și în zona de pădure a Europei de Est. Dacă, cu o perioadă în urmă, a fost puternic

20

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

influențată de vecinii săi care locuiau în teritoriile din nord și nord-est, spre final a început să joace un rol major în punerea în aplicare a interconexiunilor.

Un semn de vremuri tulburi și conflicte militare este apariția diferitelor facilități de fortificație care protejează așezările construite în zone protejate în mod natural. Un șanț și un puț au fost folosite pentru a fortifica așezarea din zona Durankulak, în apropiere de satul Draganovo (Dimov 2009, 12), cu un zid de piatră - așezarea din zona Koriyata din apropierea orașului Suvorovo (Ivanov, Yanchev 1991). În jurul movilei așezării Provadia-Solnitzata se construiește un sistem complex de șanțuri și palisade din lemn-argilă în care se construiesc ziduri de piatră cu bastioane (Nikolov et al. 2009, 66-71). Clădirile omniprezente sunt spațioase, masive, cu plinte de piatră și pereți groși. Deasupra lor, pereții au fost construiți folosind diferite tehnici de lut și lemn (Boyadziev 2004, 1-6). Clădirile mai reprezentative erau cu două etaje. Numai movila așezării Sava situată la granița cea mai sudică a arenei culturale nu dispune de date privind utilizarea pietrei în construcțiile rezidențiale.

Agricultura a remarcat o extindere a gamei de culturi cultivate pentru alimente. În plus față de cele mai comune cereale unice și grâu cu două cereale și orz, purtătorii culturii Hamangia au cultivat, de asemenea, grâu cu cereale goale, mei, vetching, linte, mazăre și vetch. Au fost colectate alune, cireșe de cornel, prune și struguri sălbatici (Marinova 2008a; Marinova 2008b; Marinova 2008c; Marinova 2009, 104; Slavchev et al. 2018, 38). La animalele domestice, se observă prevalența aproape dublă a bovinelor față de ovine și caprine și performanța slabă a porcilor. Au fost vânați cerb, mistreț, cerb, iepuri, vulpi (Ninov 2008a; Ninov 2008b; Slavchev et al. 2018, 39), iar carnea de vânat a fost mai puțin frecvent consumată (Ninov 2008b, 275) - deoarece importanța vânătorii în economie s-a diminuat.

Numai în ultima fază, a patra a culturii Hamangia, prelucrarea cu piatră a început să fie dominată de tehnica plachetelor (Sirakov 2002, 239-241; Anastasova 2008 a; Slavchev, etc. 2017, 38), care a predominat mult mai devreme printre alte culturi de pe teritoriul Balcanilor Centrali și de Est. Motivul probabil pentru această „întârziere” este că, în acest moment, începe aprovizionarea mai intensă cu piatră de înaltă calitate Ludogorie pe coastă. Cu toate acestea, se pare că dificultățile în obținerea rocilor vulcanice solide nu au fost depășite, deoarece uneltele din piatră continuă să fie rare. Pe de altă parte, construcția și utilizarea uneltelor din os și coarne continuă.

Deși extins la sud, zona de cultură Hamangia este limitată, pe de o parte, de caracteristicile naturale ale acestei părți a Peninsulei Balcanice și, pe de altă parte, de

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

triburile învecinate, printre care și o creștere demografică semnificativă. Acest lucru forțează populația Hamangia să caute modalități de a valorifica la maximum resursele disponibile și noi modalități de dezvoltare în continuare. Meșteșugurile încep să aibă o privire mai clară asupra procedurilor individuale. În noul teritoriu al culturii Hamangia sunt documentate industrii foarte specializate - un centru de extracție a sării în Provadia și un atelier de ceramică lângă Suvorovo. Ele sunt precursorii schimbărilor radicale din economie și, prin urmare, din toate sferele existenței.

Unelte găsite în Complexul Arheologic Durankulak, cultura Hamangia III, mileniul 5 î.Hr.

Impulsul călăuzitor în această direcție este importanța crescândă pe care o câștigă metalurgia. În perioada Halcolithicului Mijlociu, s-a dezvoltat semnificativ (Dimitrov 2002, 128, 140-141), iar purtătorii culturii Hamangia au devenit cei mai mari consumatori de produse metalice din Peninsula Balcanică. Necropola lor dezvăluie o cantitate mare de margele de cupru, inele și brățări; precum și cele mai vechi articole din aur prelucrat - margele realizate din curea ondulată. Este clar că populația Hamangia începe treptat să joace un rol principal în comerțul emergent cu metale. Apariția și dezvoltarea mineritului și a metalurgiei este legată de apariția unor grupuri foarte specializate de mineri și metalurgiști a căror activitate îi împiedică să petreacă timp și să producă alimente pentru propriile nevoi. Ei fac schimb de produse din activitățile lor cu alimente. Se pare că reprezentanții culturii Hamangia care au dobândit experiență în distribuția produselor din cochilia moluștelor mediteraneene se încadrează, de asemenea, în această nișă comercială. Oportunitățile lor în transportul pe apă - pe mare și pe râurile de mare viteză - le permit să devină un facilitator și organizator al unei rețele comerciale la scară largă și cuprinzătoare. Acest schimb sistematic oferă în continuare un stimulent pentru dezvoltarea producției specializate și a contactelor inter-tribale intensive pe un teritoriu mare (Todorova 1986, 165). O bună ilustrare a noilor posibilități este faimoasa comoară Karbunsko, descoperită pe teritoriul culturii Precucuten-Tripolie A și conținând, printre alte obiecte, 444 de produse din cupru și 270 de ornamente spondylus (Sergeyev 1963, 135; Dergachev 1998,

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

29-43, 45-47), a cărei origine ar trebui căutată în teritoriile de la vest de coasta Mării Negre.

Unelte găsite în Complexul Arheologic Durankulak, cultura Hamangia III, mileniul 5 î.Hr.

Relațiile complexe care au apărut schimbă radical toate sferile comunităților preistorice. Industriile autohtone care existau până atunci se transformă în meșteșuguri. Apar ocupații - membrii societății încep activități individuale legate de diferite aspecte ale sistemului economic. Producția de masă începe - producția de produse uniforme sau similare într-o serie pentru a satisface nevoia de produse similare de către o gamă mai restrânsă sau mai largă de consumatori. Începuturile acestui sistem datează din neolitic, dar s-a format în cele din urmă în epoca cuprului, când „masificarea” producției a afectat nu numai metalurgia, ci și ceramica, țesutul, prelucrarea mineralelor, producția de oase și bijuteriile din cochiliile moluștelor marine. Există o tranziție de la implicarea individului în activități colective la o activitate specializată care necesită muncă independentă. Schimbarea generală este orientată spre valorificarea abilităților personale ale fiecărui membru al societății.

Acest lucru face necesară coordonarea eforturilor divergente pentru a maximiza satisfacția comunității. Apariția producției specializate conduce la necesitatea de a reglementa și de a gestiona relațiile dintre diferitele grupuri de meșteșugari. Acest lucru necesită o schimbare a mecanismelor de putere exercitate anterior în domeniile religiei, războiului și vânătorii. Organizarea persoanelor în grupuri a fost asociată anterior cu evenimente temporare - ocazionale sau sezoniere: ca o cruciadă militară, o expediție de vânătoare. Noile circumstanțe predetermină, de asemenea, apariția controlului economic. Concentrarea acestor funcții manageriale conduce la o nouă semnificație a mecanismului puterii. Astfel, situația socială ridicată și puterea în comunitatea târzie Hamangia se bazează pe posibilitatea de a controla circulația valorilor, pe de o parte, și pe sistemul de conexiuni rurale și interregionale - adică pe

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

controlul tuturor legăturilor comerciale, pe distribuție și pe schimb. Reprezentanții acestei autorități trebuie să fie clar identificabili. Ele sunt îngropate în cele mai bogate morminte ale necropolei datând din faza finală a culturii Hamangia. Poziția lor înaltă în țesătura socială este marcată de o serie de indicatori - numeroase și variate vase ceramice bogat decorate, bijuterii bine lucrate și generoase, ornamente din materii prime rare și valoroase - aur, cupru, malachit. Dar poate cel mai clar indiciu al funcțiilor de putere este sceptorul-axă de luptă găsit în palma îngropată în mormântul 3 al celei de-a doua necropole Varna.

Bijuterii și instrumente găsite în complexul arheologic Durankulak, cultura Hamangia III, mileniul 5 î.Hr.

Astfel, într-o perioadă relativ scurtă de existență - de ordinul a aproximativ 600 de ani - o cultură arheologică trece metamorfoza sa de la un fenomen arhaic și înapoiat la un motor progresiv și conducător al proceselor economice și sociale din jumătatea estică a Peninsulei Balcanice. Cu toate acestea, dezvoltarea sa nu se termină aici. Purtătorii culturii Hamangia încep cel mai viu și mai dezvoltat fenomen european preistoric - cultura Varna, în cadrul căreia, în a doua jumătate a mileniului 5 î.Hr., toate realizările sale vor deveni și mai pline de farmec și vor da un impuls inițial primei protocivilizări europene.

III. Obiective și obiective

1. Obiectivele comune ale planului comun de gestionare

Conservarea culturală:

24

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ✓ Conservarea și protejarea patrimoniului cultural Hamangia, inclusiv artefacte, situri arheologice și reperi istorice, asigurând integritatea acestora pentru generațiile viitoare.
- ✓ Promovarea unui sentiment de responsabilitate colectivă pentru conservarea comorilor culturale prin punerea în aplicare a unor practici de conservare durabile și prin valorificarea progreselor tehnologice pentru protecția artefactelor.

Promovarea turismului:

- ✓ Pozitionează produsul turistic Hamangia ca o destinație culturală de prim rang, atrăgând vizitatori interni și internaționali cu o experiență unică și îmbogățitoare.
- ✓ Colaborați cu agențiile de turism, operatorii de turism și părțile interesate relevante pentru a integra călătoria culturală Hamangia în pachete turistice mai largi, sporind vizibilitatea și accesibilitatea acesteia.

Implicarea comunității:

- ✓ Implicarea comunității locale în narațiunea culturii Hamangia, promovând un sentiment de mândrie și de proprietate în rândul locuitorilor.
- ✓ Dezvoltarea de programe educaționale și inițiative de informare care conectează școlile, instituțiile culturale și întreprinderile locale cu produsul turistic Hamangia, promovând un angajament comun față de conștientizarea culturală.

2. Obiective specifice

2.1. Parcul arheologic Durankulak-Hamangia

Îmbunătățirea sitului:

- ✓ Dezvolta exponate interactive și tururi ghidate pentru a oferi perspective aprofundate asupra semnificației arheologice a parcului.

Informare educațională:

- ✓ Colaborați cu instituțiile de învățământ pentru a crea programe adaptate care să se alinieze cu obiectivele curriculum-ului, încurajând vizitele școlare și implicarea academică.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ✓ Stabilirea de parteneriate cu comunitățile locale pentru ateliere, evenimente și activități care promovează o înțelegere mai profundă a culturii Hamangia.

Durabilitatea mediului:

- ✓ Punerea în aplicare a practicilor ecologice în cadrul parcului, promovarea conștientizării și conservării mediului.
- ✓ Integrarea inițiativelor turistice durabile pentru a minimiza amprenta ecologică a vizitatorilor, maximizând în același timp beneficiile educaționale.

2.2. Centrul „Hamangia”:

Exceleța expoziției:

- ✓ Actualizarea și diversificarea continuă a expozițiilor muzeale, asigurând o prezentare dinamică și evolutivă a artefactelor și elementelor culturale Hamangia.
- ✓ Explorați proiecte de colaborare cu alte instituții culturale pentru a face schimb de exponate și pentru a extinde domeniul de aplicare cultural.

Programe interactive:

- ✓ Extindeți rolul atelierului „Thinker” ca centru educațional, oferind programe practice care oferă vizitatorilor o înțelegere mai profundă a culturii Hamangia.
- ✓ Facilitați ateliere, prelegeri și evenimente care încurajează participarea activă și promovează un sentiment de conexiune cu patrimoniul expus.

Integrarea comunitară:

- ✓ Colaborați cu întreprinderile locale pentru a promova marca Hamangia prin eforturi comune de marketing și promoții speciale.
- ✓ Implicați-vă împreună cu comunitatea pentru a obține talente locale pentru expoziții, evenimente și ateliere, creând o relație simbiotică între centru și împrejurimile sale.

Prin alinierea acestor scopuri comune și obiective specifice, ne propunem să înființăm Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia și Centrul „Hamangia” ca piloni ai conservării culturale, excelenței în turism și îmbogățirii comunității.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

IV. Experiența turismului cultural

1. Descrierea produsului turistic Hamangia

Produsul turistic Hamangia este o expediție culturală captivantă care oferă o explorare profundă a culturii antice Hamangia, care acoperă peisajele pitorești din Bulgaria și România. Cuprinzând minuni arheologice, muzee meticuloș curatate, ateliere interactive și aventuri culinare, această experiență captivantă se desfășoară ca o tapiserie vie a moștenirii neolitice.

2. Componente ale produsului turistic Hamangia

✓ Situri arheologice:

Parcul arheologic Durankulak-Hamangia servește ca poartă de acces către lumea antică, prezentând rămășițe de morminte, temple și așezări din cultura Hamangia. Vizitatorii traversează peisajele istorice, conectându-se cu ecourile unei epoci apuse.

✓ Muzee:

Centrul „Hamangia” din Cernavoda, România, este un far cultural, care găzduiește o divizie muzeală dedicată culturii Hamangia. În interiorul zidurilor sale, artefacte, inclusiv iconicul „Thinker” și statueta însoțitoare, captivă vizitatorii cu splendoarea lor neolitică. Muzeul se integrează perfect cu Muzeul de Istorie „Axiopolis” din Cernavoda, îmbunătățind narațiunea culturală.

✓ Ateliere:

Atelierul „Thinker”, amplasat lângă Centrul Hamangia, acționează ca un pod experiențial spre trecut. Acest spațiu, conceput pentru arheologie experimentală, invită vizitatorii să participe la activități practice, cum ar fi ateliere de fabricare a ceramicii, ecoul tehnicilor și materialelor din epoca eneolitică.

✓ Clase culinare:

Entuziaștii culinari se pot răsfăța în aromele antichității prin intermediul claselor culinare tradiționale. Aceste sesiuni imersive oferă un gust de gastronomie neolitică, oferind o călătorie senzorială în practicile culinare ale poporului Hamangia.

✓ Concentrează-te pe oferirea unei călătorii imersive și educative:

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Produsul turistic Hamangia este meticulos conceput pentru a transcende experiența turistică convențională. Esența sa constă în furnizarea unei călătorii imersive și educative care depășește suprafața, dezlănțuind straturile culturii Hamangia. Prin exponate interactive, tururi ghidate și ateliere dinamice, vizitatorii nu sunt doar observatori; ei devin participanți la redescoperirea unei moșteniri culturale bogate.

✓ Evidențieri educaționale:

Sală interactivă: Pătrundeți în informații dinamice despre cultura Hamangia, oferind imagini de artefacte, hărți și curiozități intrigante.

Locuinta neolitică: Pășiti într-o reprezentare detaliată a unei locuințe neolitice, dezvăluind complexitatea vieții cotidiene, de la vatră la unelte casnice.

Atelier de ceramică: Asistăm la arta ceramicii în epoca neolitică, prezentând o colecție remarcabilă de obiecte de lut și ceramică.

Cultura Hamangia în contextul european: Obțineți o perspectivă cuprinzătoare asupra influenței culturii Hamangia, cu afișaje informative, hărți și reprezentări artistice.

În esență, produsul turistic Hamangia este o călătorie în timp, unde istoria prinde viață, iar vizitatorii sunt cufundați în tapiseria vibrantă a culturii Hamangia - o călătorie care transcende turismul, lăsând un semn de neșters în inimile și mințile celor care se îmbarcă în această odisee culturală.

V. Ruta turistică comună:

Punctul de plecare: Parcul arheologic Durankulak-Hamangia, comuna Shabla, Bulgaria

Porniți într-o călătorie captivantă în timp, începând cu Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia, amplasat în inima municipiului Shabla, Bulgaria. Acest paradis arheologic servește ca poarta initială către cultura antică Hamangia, invitând vizitatorii să exploreze ramasitele unei epoci apuse.

Principalele reperi de-a lungul traseului:

Explorare interactivă în Parcul Arheologic:

Începeți-vă odiseea cu o explorare interactivă a Parcului Arheologic Durankulak-Hamangia. Traversează morminte antice, temple și așezări care dezvăluie tapiseria culturală a civilizației Hamangia. Angajați-vă cu afișaje dinamice, hărți și artefacte într-o setare captivantă.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Comori culturale:

Aventurați-vă prin cultura Hamangia în zona contextului european, oferind o hartă detaliată care arată influența expansivă a culturii Hamangia în regiunea baltică și Asia Mică. Marvel la picturi care prezintă scene din viața de zi cu zi și decorațiuni ceramice, oferind o înțelegere cuprinzătoare a interconectării culturale.

Experiența de locuire neolitică:

Cufundați-vă în complexitatea vieții de zi cu zi cu o vizită la expoziția Neolitică. Explorați reprezentări detaliate ale spațiilor de locuit, completate cu vatră, paturi, războaie de țesut și instrumente casnice, oferind o conexiune tangibilă cu trecutul.

Atelier de ceramică Showcase:

Asistăm la arta epocii neolitice la Atelierul de ceramică, unde așteaptă o colecție remarcabilă de obiecte de lut și ceramică. Obțineți o perspectivă asupra tehnicilor antice de ceramică și a măiestriei, prezentând moștenirea artistică a poporului Hamangia.

Statui simbolice: Gânditorul și femeia lui:

Întâlnește statuetele iconice, „Gânditorul” și femeia sa, într-o cameră dedicată. Admirați replici detaliate ale acestor capodopere de clasă mondială, parte integrantă a culturii Hamangia, și înțelegeți semnificația lor simbolică.

Punctul culminant: Centrul „Hamangia”, Cernavoda, România

Marele final al acestei odisee culturale se desfășoară la Centrul „Hamangia” din pitorescul oraș Cernavoda, România. Acest centru cultural integrează perfect o divizie muzeală în cadrul Muzeului de Istorie „Axiopolis” și atelierul experimental „Thinker”.

Extravaganza culturală în Cernavoda:

Experiența camerei funerare: Explorați ritualurile funerare neolitice într-o cameră dedicată, oferind reconstrucția unui mormânt specific din perioada culturii Hamangia.

Artă contemporană la Galeria de Artă: Bucurați-vă de expozițiile rotative de artă contemporană de la Galeria de Artă, prezentând vibrația artistică a regiunii.

Comorile bibliotecii: Descoperiți bogata istorie și cultură a regiunii prin vasta colecție de la bibliotecă, promovând o legătură mai profundă cu trecutul.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Pe măsură ce traseul turistic comun culminează la Centrul „Hamangia”, vizitatorii rămân cu amintiri de neșters ale unui pelerinaj cultural, unde minunile arheologice și experiențele imersive converg pentru a spune povestea captivantă a civilizației Hamangia.

VI. Parcul arheologic Durankulak-Hamangia

1. Informații generale despre Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia

Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia este un monument cultural colectiv Preistoric, Antic și Medieval și Necropole Adiacente pe Insula Mare a Lacului Durankulak și a Terenurilor Agricole din Cisiordania - un monument cultural arheologic imobil de importanță națională.

Situl este situat în zona de securitate a zonei protejate a lacului Durankulak, declarată ca atare prin Rezoluția nr. 123/21.02.1980 a Comitetului pentru protecția mediului cu Consiliul de Miniștri, în prezent Ministerul Mediului și Apelor (MEW). Lacul Durankulak este inclus în lista Convenției Ramsar ca Habitat pentru păsările de apă de importanță internațională, cu diplomă datată 18.11.1984.

Zona protejată, împreună cu terenurile agricole adiacente și zona marină, sunt un sit al rețelei ecologice europene NATURA 2000, desemnat ca Lacul Durankulak (în temeiul Directivei 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice) și Lacul Durankulak (în temeiul Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice).

Întregul teritoriu este inclus în lista BirdLife International - importante zone de păsări (IBA) din Europa sub numele de Lacul Durankolak, cod BG-009.

Zona face parte din situl CORINE din cadrul programului european CORINE Biotopes, cod F00008800.

Parcul arheologic Durankulak-Hamangia, situat pe Insula Mare din Lacul Durankulak, se mândrește cu o istorie bogată de peste 6000 de ani, făcându-l un punct de referință cultural pentru regiunea Dobrogei, vestul Mării Negre și Dunărea de Jos. Printre caracteristicile arheologice se numără:

- ✓ o așezare neolitică,

30

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ✓ o necropolă preistorică,
- ✓ o așezare tracă,
- ✓ un sanctuar al zeiței Cybele,
- ✓ o necropolă antică, și
- ✓ o așezare proto-bulgară cu o necropolă corespunzătoare.

Siturile arheologice, cum ar fi așezarea neolitică Durankulak-Blatnitsa, necropola preistorică, așezarea tracă și sanctuarul Cybele, oferă perspective asupra evoluției culturale a regiunii. În special, necropola antică și așezarea proto-bulgară oferă o privire asupra perioadelor istorice variind din secolul al III-lea î.Hr. până în secolul al XI-lea d.Hr. Movila așezării de pe Insula Mare dezvăluie o cultură avansată din Epoca Piatră-Copru, cu cea mai veche arhitectură de piatră din Europa continentală.

Ca răspuns la descoperirile arheologice semnificative, conducerea a întreprins diverse inițiative de renovare și dezvoltare. Printre acțiunile notabile se numără:

- ✓ reconstrucția și finalizarea apropierii de insulă,
- ✓ crearea unei rețele de alei pe Insula Mare,
- ✓ instituirea unei platforme de observare și
- ✓ adăpostul protector și expoziția templului din Cybele.

Mai multe măsuri sunt puse în aplicare pentru a aborda provocările actuale, cum ar fi starea critică a adăpostului de protecție pentru templul din Cybele și eroziunea instalației de fortificare. Sunt în curs de desfășurare măsuri de conservare de urgență, inclusiv curățarea plantelor de higrofit, îndepărtarea bazelor de beton și construirea unui nou adăpost de protecție. Restaurarea structurii de fortificație deteriorată necesită o planificare atentă pentru a păstra caracteristicile autentice, prevenind în același timp deteriorarea ulterioară.

Pentru a îmbunătăți experiența vizitatorilor, măsurile includ:

- ✓ extinderea Centrului de Vizitatori existent,
- ✓ construirea unui centru de bilete temporare și
- ✓ furnizarea de panouri de informare, bănci și coșuri de gunoi.

Extinderea propusă include săli de expoziție și multimedia, asigurând accesibilitatea pentru vizitatorii cu handicap. Centrul temporar de bilete va servi drept punct de recepție pentru vânzarea билетelor, сувенири și informații.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

În plus, o parcare extinsă, o alee principală de acces și o poartă glisantă automată vizează facilitarea accesului vizitatorilor și asigurarea securității. Proiectul include, de asemenea, construirea de platforme de observare pentru observarea păsărilor și observarea lacurilor.

Parcul arheologic Durankulak-Hamangia, cu siturile sale arheologice diverse, trece prin eforturi extinse pentru a conserva, dezvolta și oferi o experiență convingătoare pentru vizitatori, cercetători și comunitatea locală deopotrivă. Angajamentul conducerii de a echilibra conservarea, accesibilitatea și educația este evident în inițiativele strategice întreprinse pentru a proteja această comoară culturală.

2. Prezentare a civilizațiilor istorice prin morminte, temple, așezări și expoziții de artefacte

A Tapestry of Ancient Civilizations:

Descoperiți alura trecutului în Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia, un testament viu al civilizațiilor istorice care au prosperat odată în regiune. Acest muzeu în aer liber invită vizitatorii într-o călătorie captivantă prin timp, dezvăluind misterele culturii Hamangia.

Caracteristici cheie:

Miracole arheologice:

Morminte, temple și așezări: Traversați terenurile pentru a explora rămășițele mormintelor, templelor și așezărilor antice, fiecare narând un capitol unic din istoria civilizației Hamangia. Implicați-vă cu ecourile tangibile ale trecutului în timp ce treceți prin aceste minuni arheologice.

Expoziții interactive:

Expoziții de artefacte: Cufundați-vă în bogatul patrimoniu cultural cu expoziții care prezintă artefacte din diferite perioade istorice. De la unelte și ceramică la relicve simbolice, fiecare artefact dezvăluie o bucată din puzzle-ul complicat care este cultura Hamangia.

Securitatea și managementul integrat al vizitatorilor:

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Asigurarea unei experiențe perfecte și sigure pentru fiecare vizitator este esențială în Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia. Următoarele strategii au fost integrate meticulos:

Supraveghere și protecție:

Camerele de supraveghere de ultimă generație și sistemele de protecție expuse sunt poziționate strategic în întregul parc. Acest lucru asigură siguranța atât a vizitatorilor, cât și a artefactelor neprețuite, permițând o explorare fără griji a minunilor arheologice.

Personal instruit:

Personalul informat și instruit este staționat în parc, gata să asiste vizitatorii cu informații și să asigure o vizită lină și sigură. Expertiza lor îmbunătățește experiența generală a vizitatorilor și contribuie la conservarea comorilor arheologice.

Ghidare pentru vizitatori:

Un traseu bine definit, marcat cu semne și panouri explicative, ghidează vizitatorii prin parc. Acest lucru nu numai că sporește aspectul educațional al vizitei, dar, de asemenea, previne orice deteriorare neintenționată a siturilor arheologice.

Caracteristici de accesibilitate:

Parcul este conceput pentru a fi incluziv, cu facilități cum ar fi rampe pentru a găzdui vizitatorii cu dizabilități. Aranjamente speciale asigură că persoanele cu mobilitate redusă pot avea acces la minunile arheologice fără obstacole.

Ca o prezentare a civilizațiilor istorice și un bastion de conservare culturală, Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia este un testament al moștenirii durabile a culturii Hamangia, invitând vizitatorii să descopere misterele trecutului într-un mediu sigur și îmbogățit.

3. Infrastructură și facilități

Infrastructura actuală care sprijină Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia a fost evaluată, iar recomandările pentru îmbunătățirea și dezvoltarea facilităților, a semnalizării și a facilităților pentru vizitatori sunt prezentate mai jos.

Evaluarea actuală a infrastructurii

- ✓ Acces și transport: Sunt disponibile puncte de acces adecvate, dar colaborarea cu serviciile de transport local poate spori accesibilitatea.
- ✓ Calea existentă spre Insula Mare are nevoie de reconstrucție pentru o mai bună siguranță și accesibilitate.
- 1. Facilități pentru vizitatori:
 - ✓ Centrul de Servicii pentru Vizitatori este dotat cu personal informat, dar pot fi necesare îmbunătățiri pentru un mediu mai primitiv.
- 2. Integrarea tehnologică:
 - ✓ Au fost introduse resurse online, tururi virtuale și aplicații mobile, contribuind la experiența vizitatorilor.
 - ✓ Sistemul de rezervare online necesită optimizare pentru achiziționarea fără probleme a biletelor și reducerea timpului de așteptare.
- 3. Programe educaționale:
 - ✓ Există colaborări cu instituțiile de învățământ locale, dar eforturile de a extinde integrarea curriculum-ului și de a ajunge la diferite grupe de vârstă ar trebui să continue.
 - ✓ Programele educaționale specializate, atelierele și taberele contribuie la generarea de venituri.
- 4. Marketing și promovare:
 - ✓ Campaniile de marketing locale și regionale sunt în curs de desfășurare, promovând conștientizarea în cadrul comunității.
 - ✓ Prezența online prin intermediul diferitelor platforme și parteneriate ajută la atingerea unui public mai larg.
- 5. Implicarea comunității:
 - ✓ Implicarea activă în comunitățile locale este un aspect pozitiv, asigurând beneficii reciproce și mândrie locală.
 - ✓ Inițiativele de educație comunitară evidențiază în mod eficient importanța patrimoniului arheologic.
- 6. Integrarea tehnologică:
 - ✓ Utilizarea resurselor online, a aplicațiilor mobile și a tururilor virtuale îmbunătățește experiența generală a vizitatorilor.
- 7. Îmbunătățirea continuă și inovarea:

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ✓ Există practici de management adaptive, care încorporează feedback și asigură o îmbunătățire continuă.
- ✓ Explorarea abordărilor inovatoare, inclusiv integrarea tehnologică și evenimentele unice, este în curs de desfășurare.
- 8. Responsabilitatea socială a întreprinderilor (RSI):
 - ✓ Măsurile de gestionare a mediului se aliniază practicilor ecologice.
 - ✓ Contribuțiile aduse comunităților locale prin educație, oportunități de angajare și inițiative culturale sunt evidente.
- 9. Colaborare și parteneriate:
 - ✓ Este subliniată colaborarea cu diverse părți interesate, inclusiv organisme guvernamentale, instituții de învățământ și întreprinderi locale.
 - ✓ Explorarea parteneriatelor public-privat se aliniază misiunii parcului și îmbunătățește ofertele.

Recomandări pentru îmbunătățiri

1. Îmbunătățiri ale infrastructurii: Să aibă în vedere parteneriate suplimentare în domeniul transporturilor pentru a îmbunătăți accesibilitatea. Prioritizarea îmbunătățirilor necesare ale infrastructurii pentru îmbunătățirea accesibilității globale.
2. Centrul de Servicii pentru Vizitatori: Îmbunătățiți în continuare Centrul de Servicii pentru Vizitatori pentru o experiență mai primitoare și informativă.
3. Sistemul de rezervare online: Optimizați sistemul de rezervare online pentru achiziționarea fără probleme a biletelor și pentru reducerea timpului de așteptare.
4. Programe educaționale: Consolidarea colaborării cu instituțiile de învățământ locale pentru a extinde eforturile de integrare a curriculumului.
5. Marketing și promovare: Explorați strategii de marketing suplimentare pentru a atrage vizitatori regionali și internaționali.
6. Implicarea comunității: Continuarea inițiativelor de educație comunitară pentru a încuraja sentimentul de asumare a responsabilității și de sprijin.
7. Integrarea tehnologică: Explorați progresele tehnologice suplimentare pentru a îmbunătăți experiența generală a vizitatorilor.
8. Îmbunătățirea continuă și inovarea: Accentuează îmbunătățirea continuă și inovarea în operațiuni și evenimente.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

9. Responsabilitatea socială a întreprinderilor (RSI): Extinderea practicilor de gestionare a mediului și a inițiativelor de sprijinire a comunității.
10. Colaborare și parteneriate: Explorarea de noi oportunități de colaborare, în special sub forma parteneriatelor public-privat.

Aceste recomandări vizează îmbunătățirea infrastructurii și a facilităților din Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia, asigurând o experiență mai bogată și mai accesibilă pentru vizitatori, menținând în același timp un angajament puternic față de implicarea comunității și sustenabilitatea mediului.

4. Prezentare generală a operațiunilor: Cum funcționează parcul arheologic

Cadrul operațional al Parcului Arheologic Durankulak-Hamangia este conceput pentru a integra perfect conservarea, educația și experiențele vizitatorilor, asigurând conservarea și aprecierea bogatei culturi Hamangia. Mai jos este o prezentare generală a modului în care funcționează parcul arheologic:

Conservarea și conservarea

Excavații arheologice: Săpăturile în curs sunt efectuate de arheologi instruiți pentru a descoperi și a conserva artefacte și structuri.

Monitorizarea amplasamentului: Monitorizarea continuă asigură conservarea siturilor arheologice, abordând orice amenințări potențiale sau impacturi asupra mediului.

Durabilitatea mediului: Punerea în aplicare a unor practici ecologice pentru a reduce la minimum amprenta ecologică a parcului și pentru a sprijini sustenabilitatea pe termen lung.

În misiunea sacră de a proteja moștenirea culturală adăpostită în Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia, planurile meticuloase de conservare și conservare stau ca santinele împotriva trecerii timpului. Planul de management dezvoltă un cadru strategic pentru a asigura longevitatea artefactelor și structurilor arheologice, promovând o moștenire pentru generațiile viitoare.

Colaborarea cu experți arheologi experimentați se extinde dincolo de limitele parcului. Prin crearea de parteneriate cu arheologi renumiți, istorici și conservatori, folosim o multitudine de cunoștințe. Expertiza lor ghidează dezvoltarea strategiilor de conservare și contribuie la o înțelegere nuanțată a contextului arheologic.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Un spirit de colaborare se extinde la instituțiile dedicate conservării patrimoniului cultural. Prin colaborarea cu instituții de conservare renumite, accesăm tehnologii și metodologii de ultimă oră. Atelierele, programele de formare și inițiativele de schimb de cunoștințe asigură alinierea practicilor noastre de conservare la standardele globale, valorificând înțelepciunea colectivă a comunității de conservare.

Urmărirea excelenței în conservare ne determină să explorăm soluții inovatoare. Colaborările de cercetare cu instituții academice și experți în știința conservării devin conducte pentru abordări de pionierat. De la tehnici de diagnostic non-invazive la materiale de conservare durabile, aceste colaborări infuzează practicile noastre de conservare cu cele mai recente progrese.

Conservarea nu este un efort izolat; este o responsabilitate colectivă. Colaborând cu comunitățile locale, promovăm un sentiment de proprietate și mândrie în patrimoniul arheologic. Inițiativele conduse de comunitate, cum ar fi programele de voluntariat și campaniile de sensibilizare, creează o rețea de administratori care contribuie în mod activ la eforturile de conservare.

Conservarea este o disciplină în evoluție, receptivă la dinamica în schimbare a mediului. Monitorizarea periodică, efectuată în colaborare cu experți în domeniul mediului, asigură eficacitatea măsurilor de conservare. O abordare adaptivă de management ne permite să răspundem rapid provocărilor emergente, asigurând protecția susținută a comorilor arheologice.

Țesând această tapiserie complicată a conservării și colaborării, Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia nu numai că protejează relicvele trecutului, ci și creează parteneriate care transcend timpul. Moștenirea păstrată în aceste minuni arheologice devine o dovadă a coexistenței armonioase a patrimoniului, a expertizei și a angajamentului comunității.

✓ Îngrijirea și restaurarea artefactelor:

În inima eforturilor noastre de conservare se află un angajament față de îngrijirea delicată și restaurarea artefactelor arheologice. O echipă specializată, dotată cu expertiză în conservarea artefactelor, va examina cu meticulozitate, va documenta și va restaura fiecare piesă. Implementarea instalațiilor de depozitare controlate din punct de vedere climatic asigură condiții optime pentru conservarea artefactelor, atenuând impactul factorilor de mediu.

✓ Integritatea structurală:

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Structurile durabile din cadrul parcului arheologic nu sunt doar rămășițe ale trecutului; ele sunt testamente vii ale rezistenței civilizațiilor antice. Planurile de conservare prioritizează integritatea structurală a templelor, mormintelor și așezărilor. Evaluările periodice, efectuate de experți în conservarea arhitecturii, informează intervențiile specifice pentru a aborda uzura, intemperiiile și potențialele vulnerabilități structurale.

✓ Măsuri preventive de conservare:

Măsurile proactive constituie coloana vertebrală a strategiei noastre de conservare. Punerea în aplicare a învelișurilor de protecție, acolo unde este posibil, protejează structurile vulnerabile de elemente. În plus, accesul controlat al vizitatorilor, ghidat de căi și bariere, minimizează impactul fizic, realizând un echilibru delicat între explorare și conservare.

Programe educaționale

Integrarea curriculumului: Colaborarea cu instituțiile de învățământ locale pentru a integra parcul arheologic în programele școlare, promovând implicarea timpurie în istorie și cultură.

Prelegeri și ateliere de lucru: Evenimente regulate realizate de experți în arheologie, istorie și cultură pentru a educa vizitatorii despre cultura Hamangia.

Tabere arheologice: Tabere de sezon care oferă experiențe practice, inclusiv activități de excavare și manipularea artefactelor, îmbunătățind înțelegerea procesului arheologic.

Experiența vizitatorilor

În angajamentul nostru de a crea o călătorie de neuitat pentru fiecare vizitator al Parcului Arheologic Durankulak-Hamangia, ne imaginăm o experiență imersivă și îmbogățitoare care transcende simpla explorare. Planul de management prezintă măsuri strategice pentru a îmbunătăți experiența generală a vizitatorilor, asigurându-se că fiecare întâlnire cu minunile arheologice devine o amintire de durată.

Tururi ghidate: Tururi ghidate tematice conduse de interpreți competenți, explorând diferite aspecte ale culturii, arhitecturii și descoperirilor arheologice din Hamangia.

Elemente interactive: Integrarea aplicațiilor mobile, a ghidurilor audio și a realității augmentate expune la site-urile cheie, oferind experiențe captivante și informative pentru vizitatori.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ateliere de lucru hands-on: În completarea tururilor ghidate, atelierele practice permit vizitatorilor să se angajeze în activități tradiționale Hamangia, cum ar fi fabricarea olăritului și practicile culinare.

Implicarea comunității

Colaborare locală: Colaborarea cu comunitățile locale pentru a le implica în gestionarea parcurilor, asigurând beneficii reciproce și un sentiment de proprietate.

Inițiative în domeniul educației: Programe de educație comunitară care evidențiază importanța patrimoniului arheologic, promovând mândria și sprijinul local.

Marketing și Promovare

Campanii locale și regionale: Eforturile de marketing pentru promovarea parcului la nivel local și regional, creșterea gradului de conștientizare cu privire la importanța sa culturală și istorică.

Platforme online: Utilizarea platformelor online, broșurilor și parteneriatelor pentru a spori vizibilitatea și a atrage diverse categorii de public.

Conformitatea cu reglementările

Gestionarea autorizațiilor: Colaborarea proactivă cu autoritățile de reglementare pentru a obține și a respecta autorizațiile necesare.

Actualizări în materie de reglementare: Monitorizarea continuă a reglementărilor privind patrimoniul cultural și mediul, asigurând alinierea la standardele în evoluție.

Securitatea vizitatorilor

Măsuri de securitate: Punerea în aplicare a personalului de securitate, a tehnologiei de supraveghere și a planurilor de intervenție în situații de urgență pentru a asigura siguranța vizitatorilor.

Diseminarea informațiilor: Comunicarea clară a orientărilor de siguranță prin sisteme de semnalizare și anunțuri publice.

Monitorizare și evaluare

Indicatori-cheie de performanță: Stabilirea indicatorilor-cheie de performanță pentru evaluarea continuă a satisfacției vizitatorilor, a eforturilor de conservare și a impactului educațional.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Evaluări periodice: Procese de monitorizare și evaluare continuă pentru adaptarea strategiilor bazate pe date în timp real.

Gestionarea riscurilor

Identificarea riscurilor: Evaluări periodice pentru identificarea riscurilor potențiale și a provocărilor specifice gestionării parcului arheologic.

Strategii de atenuare: Punerea în aplicare a strategiilor de atenuare și gestionare a riscurilor, asigurând o abordare proactivă și rezilientă.

Îmbunătățire continuă

Managementul adaptiv: Adoptarea unei abordări de management adaptiv pentru îmbunătățirea continuă a operațiunilor pe baza feedback-ului, a rezultatelor monitorizării și a tendințelor emergente.

Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia funcționează ca un hub dinamic, unde conservarea patrimoniului cultural merge mână în mână cu inițiative educaționale și experiențe imersive, promovând o apreciere profundă a culturii Hamangia și a semnificației sale istorice.

5. Parcul arheologic ca întreprindere

Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia funcționează atât ca gardian al patrimoniului cultural, cât și ca o întreprindere dinamică, integrând conservarea, educația și implicarea vizitatorilor. În urmărirea modelului său de întreprindere, parcul are ***misiunea de a conserva și promova cultura Hamangia prin conservare durabilă, educație imersivă și angajament comunitar, cu o viziune de a deveni o destinație arheologică de prim rang sărbătorită pentru semnificația sa culturală, impactul educațional și contribuțiile pozitive ale comunității.***

Pentru a obține sustenabilitatea financiară, parcul utilizează diverse fluxuri de venituri. Vânzările de bilete, oferind pachete speciale pentru tururi ghidate, programe educaționale și evenimente tematice, constituie o sursă principală. Parcul încurajează vizitatorii frecvenți prin abonamente anuale cu beneficii exclusive și un program „Prietenii parcului” care promovează sprijinul comunității locale. Veniturile sunt generate, de asemenea, prin programe educaționale specializate, ateliere, tabere, evenimente culturale și sponsorizări din partea întreprinderilor și organizațiilor locale.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Sustenabilitatea financiară este subliniată în continuare prin explorarea diverselor fluxuri de venituri, dincolo de vânzările de bilete, inclusiv granturi, parteneriate și proiecte de colaborare. Sunt implementate practici eficiente de gestionare a bugetului pentru a optimiza alocarea resurselor și pentru a asigura stabilitatea financiară.

În ceea ce privește experiența și serviciile vizitatorilor, parcul se angajează să ofere servicii de calitate, cum ar fi tururi ghidate, ateliere de lucru și programe educaționale pentru a spori satisfacția vizitatorilor. Centrul de Servicii pentru Vizitatori, cu personal informat, asigură un mediu primitiv și difuzează informații pentru a asista vizitatorii.

Eforturile de marketing și promovare se concentrează pe campaniile locale și regionale pentru a crește gradul de conștientizare în cadrul comunității și pentru a atrage vizitatori regionali. Mobilizarea platformelor online, a platformelor de comunicare socială și a parteneriatelor sporește vizibilitatea și lărgiște audiența parcului.

Implicarea comunității este un element de bază, care implică colaborarea activă cu comunitățile locale în managementul parcurilor pentru beneficii reciproce și mândrie locală. Inițiativele de educație comunitară evidențiază importanța patrimoniului arheologic, promovând un sentiment de proprietate și sprijin.

Integrarea tehnologiei este implementată prin resurse online, inclusiv tururi virtuale și exponate interactive, precum și aplicații mobile pentru tururi auto-ghidate, îmbunătățind experiența generală a vizitatorilor.

Îmbunătățirea continuă și inovarea sunt parte integrantă, cu o abordare de management adaptivă care include feedback și îmbunătățiri operaționale continue. Explorarea abordărilor inovatoare, inclusiv integrarea tehnologiei și evenimente unice, asigură că parcul rămâne relevant și atrage audiențe diverse.

Inițiativele privind responsabilitatea socială a întreprinderilor (RSI) includ gestionarea mediului prin practici ecologice și contribuții la mediul local. Parcul sprijină comunitățile locale prin educație, oportunități de angajare și inițiative culturale.

Colaborarea și parteneriatele sunt strategii-cheie, implicând implicarea părților interesate cu organismele guvernamentale, instituțiile de învățământ și întreprinderile locale. Explorarea parteneriatelor public-privat aliniate la misiunea parcului îmbunătățește ofertele sale.

Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia, care funcționează ca o întreprindere, se străduiește să echilibreze sustenabilitatea financiară cu misiunea sa de conservare și

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

promovare a patrimoniului cultural. Prin diverse fluxuri de venituri, implicarea comunității și inovare, parcul își propune să protejeze trecutul și să asigure un viitor vibrant și durabil.

VII. Centrul „Hamangia” din Cernavoda, România

1. Informații generale despre Centrul „Hamangia”

Conform certificatului de urbanism nr. 248 din 19.9.2017, obiectele de investiții „Centrul Hamangia” și „Atelierul Ganditorul” din municipiul Cernavodă au următorul statut:

- ✓ Terenul este situat în limita municipiului Cernavodă conform P.U.G. aprobat prin Hotărârea Consiliului Local nr. 242/2014.
- ✓ Imobilul (600,00 mp teren și clădire cu structură subsol + parter + 1 etaj parțial) situat pe strada Ovidiu 19 aparține domeniului public al orașului Cernavodă conform Hotărârii Consiliului Local nr. 108/30.08.1999, modificată și completată prin Hotărârea Consiliului Local nr. 72/22.05.2000, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 646 din 30.8.2002.
- ✓ Imobilul aflat sub înregistrare cadastrală nr. 103272-C1, C2, înscris în Registrul funciar nr. 103272 al Municipiului Cernavodă - teren și construcție de 727,00 mp (C1 - cu structură subsol + parter + etaj = 75 mp, deschis = 225,00 mp, pus în funcțiune în 1906, fiind într-o stare avansată de degradare, se înregistrează în inventarul orașului Cernavoda - domeniu privat, cu inventarul nr.920 și C2 = 178 mp, ruină) - situat în strada Mihai Eminescu, nr. 3B, face parte din domeniul privat al municipiului Cernavodă, conform Hotărârii Consiliului Local nr. 211/13.08.2015. clădirea este situată în zona intravilană a Cernavodă.

Centrul Hamangia va funcționa în clădirea actuală a Muzeului de Istorie „Axiopolis” din Cernavodă. Acesta din urmă a fost relocat și își va desfășura activitățile într-o clădire adiacentă, demonstrând că întreaga dovadă a istoriei orașului este centralizată în această zonă a orașului, făcându-l foarte accesibil celor care sunt iubitori de cultură și cunoaștere. Investițiile realizate pentru dezvoltarea centrului includ (a) reabilitarea clădirilor, restructurarea, echipamentele și decorarea pentru susținerea temei

42

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Hamangia a centrului și (b) reabilitarea, decorarea și deschiderea spațiilor pentru trecători, turiști, vizitatori etc.

Atelierul Gânditorului, fiind a doua componentă, este un atelier de arheologie experimentală. Acesta este dezvoltat ca un serviciu turistic care oferă activități practice legate de meșteșuguri și activități manuale inspirate de presupusele meșteșuguri din epoca culturii Hamangia. Investițiile propuse pentru dezvoltarea atelierului includ (a) reabilitarea și echiparea clădirii și (b) reabilitarea și echiparea spațiilor acesteia și transformarea într-un atelier de ceramică în aer liber.

2. Descrierea centrului Hamangia

„Centrul Hamangia” reprezintă un complex cultural și muzeal axat pe cultura antică Hamangia, integrat într-un proiect turistic romano-bulgar care pune accentul pe valorificarea patrimoniului și resurselor eneolitice Hamangia, distinctive în Dobrogea și Europa. Acest proiect turistic este o realizare primordială a inițiativei transfrontaliere care vizează conservarea și promovarea patrimoniului cultural unic „Hamangia - începuturile civilizației europene”.

Centrul este format din două entități care se completează reciproc în ceea ce privește rolurile și perspectivele lor:

- ✓ Centrul Hamangia - o divizie muzeală axată pe cultura Hamangia, integrată în Muzeul de Istorie „Axiopolis” din Cernavoda. Obiectivul principal al centrului este de a evidenția și valorifica cultura Hamangia. Designul muzeului a fost creat cu expertiza Muzeului Național de Istorie și Arheologie Constanța, care supraveghează și Muzeul „Axiopolis”, unde va fi integrat Centrul Hamangia.
- ✓ Atelierul „Thinker” - un spațiu dedicat arheologiei experimentale, conceput pentru activități practice bazate pe tehnici și materiale caracteristice erei eolitice. Acest atelier își va desfășura activitatea într-o clădire istorică folosită anterior ca atelier de tăbăcari.

Descrierea spațiilor interioare ale Centrului Hamangia

Centrul Hamangia va fi dotat cu mobilier specific muzeului, iar amenajarea reconstrucțiilor va fi realizată în șase spații distincte de la parterul clădirii:

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ✓ Sală interactivă: Acest spațiu va oferi vizitatorilor acces la informații dinamice despre cultura Hamangia, inclusiv imagini cu artefacte, hărți și diverse curiozități legate de această cultură.
- ✓ Camera funerară: Această sală va fi dedicată ritualurilor funerare neolitice, punctul central fiind reconstrucția unui mormânt specific din perioada culturii Hamangia.
- ✓ Locuința neolitică: Vizitatorii vor putea explora o reprezentare detaliată a unei locuințe neolitice, subliniind elemente definitorii, cum ar fi vatra, patul, războiul de țesut și diverse instrumente casnice, ilustrând organizarea și viața de zi cu zi a locuitorilor.
- ✓ Atelier de ceramică: Acest spațiu va prezenta arta ceramicii în epoca neolitică, cu o colecție impresionantă de obiecte de lut și ceramică.
- ✓ Gânditorul și femeia lui: Această sală se va concentra pe două statuete emblematice pentru cultura Hamangia, oferind replici detaliate ale acestor opere de artă, care vor deveni o atracție majoră a centrului.
- ✓ Cultura Hamangia în contextul european: Această zonă, care se întinde de la intrarea în centru până la camera dedicată gânditorului, va oferi o perspectivă cuprinzătoare asupra culturii Hamangia, subliniind domeniile sale de influență și comparând-o cu alte culturi contemporane din Europa. Colecția va include o hartă detaliată care arată extinderea culturii Hamangia în regiunea baltică și Asia Mică, alături de alte culturi contemporane din Europa. În plus, vor fi expuse picturi care reprezintă scene din viața de zi cu zi și decorațiuni ceramice din acea perioadă, completate de afișe informative.

Descrierea atelierului

Atelierul va fi amplasat într-o clădire istorică situată pe strada Eminescu, nr. 3b. Deși această structură valoroasă nu este înregistrată ca monument istoric, ea a rămas nefolosită până în prezent. Prin acest proiect, acesta va fi reintrodus în circuitul public și turistic:

Această clădire, cu o istorie de peste un secol, este situată în zona centrală a orașului Cernavodă, într-un sit urban. După renovare, această clădire va contribui la înfrumusețarea și atracția centrului orașului.

Atribuirea funcției unui atelier acestei clădiri evocă amintiri ale meșteșugurilor tradiționale, pe care proiectul intenționează să le readucă în atenția comunității.

44

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Atelierul va fi însoțit de o zonă special concepută pentru modelarea vaselor de lut în aer liber, oferind activități practice pentru tineri. În interiorul complexului se va crea o oază verde și un spațiu dedicat expozițiilor. Atelierul va fi însoțit de o zonă special concepută pentru modelarea lutului în exterior, oferind activități practice pentru tineri. În interiorul complexului va fi creată o oază și un spațiu pentru expoziții, iar facilități separate pentru bărbați și femei vor fi disponibile pentru toți vizitatorii locului.

3. Facilități și servicii

Centrul Hamangia, o oază de cultură și istorie, oferă vizitatorilor săi nu numai o călătorie în trecut, ci și spații pentru relaxare și contemplare.

✓ Zone de recreere:

Vizitatorii se pot bucura de momente de recreere în cele două zone verzi amenajate, dotate cu bănci pentru confortul lor. Acestea reprezintă locuri ideale pentru relaxare și reflecție, îmbogățind astfel experiența culturală oferită.

✓ Siguranță și securitate:

Siguranța vizitatorilor și a colecțiilor este esențială. Centrul Hamangia are camere de supraveghere, sisteme de protecție, alarme și personal instruit. În plus, există rute de evacuare de urgență bine marcate.

✓ Stații interactive:

Spații dotate cu panouri tactile și tehnologii interactive avansate, oferind detalii suplimentare, activități educaționale și explorări virtuale ale colecțiilor centrului.

✓ Acces Wi-Fi gratuit:

Furnizarea accesului la internet pentru vizitatori, astfel încât aceștia să poată căuta informații suplimentare, să-și împărtășească experiențele pe rețelele sociale sau să descarce aplicații și materiale oferite de centru.

Prin aceste metode operaționale, Centrul Hamangia se poziționează ca un reper cultural și educațional adaptat nevoilor și intereselor vizitatorilor săi.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

4. Prezentare generală a operațiunilor. Centrul Hamangia ca întreprindere.

Centrul muzeal este o instituție permanentă și poate fi privit ca o întreprindere non-profit, interpretată prin trei elemente interdependente - locație, resurse umane și organizare. Dacă una dintre aceste trei lipsește, nu poate fi considerată o entitate muzeală, ci o altă entitate cu totul.

Locație - Construirea unui centru muzeal însumează o serie de funcții, trebuie să fie potrivită pentru conservarea și prezentarea obiectelor, pentru primirea vizitatorilor și pentru cazarea personalului. Toate aceste funcții implică cerințe speciale. Pentru a proteja obiectele, se iau măsuri pentru reglarea temperaturii, a umidității aerului și a iluminării, precum și măsuri împotriva incendiilor, spargerilor și furturilor. Pentru public, este important să existe un traseu de mers pe jos clar definit prin clădire și tot felul de alte facilități. Personalul are nevoie de săli de lucru și alte spații administrative.

Astfel, Centrul Hamangia este organizat în clădire cu adresa de la str. Ovidiu nr. 19, Cernavodă. Clădirea dedicată centrului este alcătuită din două părți ale clădirii: partea principală cu funcția de centru muzeal și o parte secundară, cu funcția de birou, atașată la partea principală.

În curtea centrului a fost amenajat un spațiu verde pentru recreere, dotat cu o scară de acces la clădirea Garnizoană, care va deveni secțiunea muzeală istorică a orașului Cernavodă. Spațiul verde face tranziția și integrează cele două clădiri într-un complex muzeal. Este iluminat și are o fântână ca element central al peisajului. Pasarele pietonale, corpuri de iluminat și bănci completează ansamblul nou creat.

Scopul centrului este, exclusiv, prezentarea și promovarea culturii Hamangia. Conceptul muzeal a fost creat cu contribuția științifică a Muzeului Național de Istorie și Arheologie din Constanța, care este gardianul Muzeului „Axiopolis”, din care va face parte și Centrul Hamangia.

A doua locație, amenajarea Atelierului se face în clădirea cu adresa de la str. Eminescu nr. 3b., o clădire de patrimoniu nelistată, nefolosită pentru o lungă perioadă de timp, care este, astfel, returnată circuitului public și turistic. Funcția atribuită clădirii ca atelier se întoarce la meșteșugurile antice pe care proiectul le aduce în atenția

46

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

publicului. Atelierul Thinker's Workshop este un atelier experimental de arheologie dedicat activităților practice de artizanat în funcție de metode și materiale specifice perioadei eneolitice, și anume meșteșugul de prelucrare a lutului, un spațiu special dedicat activităților practice cu copii, studenți, tineri etc. Atelierul este situat într-o clădire veche, abandonată, care a găzduit odată un atelier de piele. Atelierul este înconjurat de o zonă amenajată pentru prelucrarea lutului în aer liber, activități practice pentru copii. Există o zonă verde și un pavilion expozițional în incintă. În curtea interioară există un parc și un grup sanitar pe gen, care deservește întreaga locație.

Centrul Hamangia, un reper cultural semnificativ, își deschide porțile pentru a oferi vizitatorilor o experiență educațională și culturală de neuitat. Cu o abordare modernă și orientată spre public, acest centru combină tradiția cu inovația, oferind o gamă variată de servicii și activități. De la program flexibil de vizitare și facilități de accesibilitate la evenimente speciale și strategii de stabilire a prețurilor, fiecare aspect este conceput pentru a maximiza satisfacția vizitatorilor și pentru a promova valorile și patrimoniul cultural al regiunii.

✓ Ore de vizitare:

Centrul funcționează pe un program flexibil, conceput pentru a satisface în mod eficient nevoile vizitatorilor. Aceasta include ore prelungite, inclusiv weekend-uri, asigurându-se, în același timp, că sunt alocate zile specifice pentru întreținere și igienizare.

✓ Circulație și accesibilitate:

Centrul Hamangia oferă un traseu bine definit, marcat cu semne și panouri explicative, conectând Centrul Hamangia cu Atelierul. Traseul este conceput pentru a fi accesibil tuturor vizitatorilor, cu facilități speciale, cum ar fi rampe, pentru persoanele cu dizabilități. În plus, clădirile sunt echipate cu aranjamente adecvate pentru a asigura accesul facil al persoanelor cu mobilitate redusă.

✓ Activități și evenimente:

Pe lângă expozițiile permanente, Centrul Hamangia poate găzdui evenimente temporare, ateliere educaționale și prelegeri. Atelierul „Gânditorul” este, de asemenea, dotat pentru a sprijini activități practice care implică copii, studenți, tineri și alții. Relațiile cu școlile și alte instituții culturale pot atrage un public divers.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

✓ Servicii suplimentare:

Centrul Hamangia oferă atât ghiduri audio, cât și tururi ghidate de curatorii muzeului din centru pentru a oferi vizitatorilor o perspectivă detaliată asupra colecțiilor și a istoriei locului.

✓ Bilete:

Biletele pentru Centrul Hamangia vor fi structurate cu grupurile țintă propuse în cadrul proiectului nostru. Astfel, va fi dezvoltat un sistem de tarifare elaborat pentru fiecare categorie de vizitatori.

De exemplu, grupurile școlare ar putea beneficia de o ofertă specială, în timp ce studenții și pensionarii ar putea avea prețuri reduse. De asemenea, ar fi util să se introducă bilete de familie la prețuri avantajoase pentru familiile mai mari. Pentru vizitatorii frecvenți, se pot oferi abonamente anuale sau carduri de fidelitate.

În plus, ar fi interesant să se propună zile tematice cu intrare gratuită sau reduceri semnificative pentru a atrage un public mai divers și a promova evenimente specifice sau expoziții temporare.

Toate aceste strategii de stabilire a prețurilor vor fi concepute nu numai pentru a genera venituri, ci și pentru a încuraja accesul publicului variat la colecțiile și evenimentele Centrului Hamangia. Se va pune un accent deosebit pe accesibilitatea financiară, asigurându-se că cultura este accesibilă tuturor.

VIII. Infrastructură și facilități

Succesul experienței culturale Hamangia se bazează în mare măsură pe infrastructura și facilitățile oferite atât în Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia din municipiul Shabla, Bulgaria, cât și în Centrul „Hamangia” din Cernavodă, România. Această secțiune evaluează starea actuală a infrastructurii în ambele locații și prezintă recomandări pentru îmbunătățirea și dezvoltarea facilităților, a semnalizării și a facilităților pentru vizitatori.

1. Parcul arheologic Durankulak-Hamangia

Evaluarea actuală a infrastructurii:

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Parcul servește ca o vitrină a civilizațiilor istorice, cu morminte, temple, așezări și expoziții de artefacte. Infrastructura existentă facilitează expunerea acestor descoperiri arheologice semnificative. Există strategii integrate de securitate și gestionare a vizitatorilor pentru a asigura protecția artefactelor valoroase și siguranța vizitatorilor.

Recomandări pentru îmbunătățiri:

- ✓ Expoziții interactive: Îmbunătățiți experiența vizitatorilor prin introducerea unor exponate interactive care oferă o perspectivă mai profundă asupra descoperirilor arheologice. Acestea pot include panouri tactile, reconstrucții virtuale și prezentări multimedia.
- ✓ Facilități pentru vizitatori: Extindeți facilitățile, cum ar fi zonele de relaxare, locurile umbrite și chioșcurile de informații pentru a spori confortul și confortul vizitatorilor.
- ✓ Semnalizare educațională: Implementați semnalizarea educațională plasată strategic în întregul parc, oferind detalii informative despre siturile arheologice, contextul istoric și semnificația culturii Hamangia.

2. Centrul „Hamangia” din Cernavodă, România

Evaluarea actuală a infrastructurii:

Centrul Hamangia funcționează în clădirea existentă a Muzeului de Istorie „Axiopolis”. Reabilitarea și adaptarea acestui spațiu au creat zone desemnate pentru diverse expoziții culturale. Atelierul experimental de arheologie, cunoscut sub numele de Atelierul Gânditorului, a fost dezvoltat pentru a oferi activități practice legate de meșteșugurile și activitățile manuale ale culturii Hamangia.

Recomandări pentru îmbunătățiri:

- ✓ Caracteristici de accesibilitate: Să se asigure că centrul este pe deplin accesibil tuturor vizitatorilor, inclusiv celor cu provocări în materie de mobilitate. Aceasta poate implica instalarea de rampe, balustrade și alte caracteristici de accesibilitate.
- ✓ Spații de implicare a vizitatorilor: Creați spații desemnate în cadrul centrului pentru implicarea vizitatorilor, inclusiv zone de discuții, stații interactive și ateliere.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ✓ Integrarea tehnologică: Integrați tehnologii moderne, cum ar fi realitatea augmentată (AR) sau realitatea virtuală (VR) pentru a oferi o experiență captivantă și educațională pentru vizitatori.
- ✓ Ateliere culinare: Luați în considerare adăugarea de ateliere culinare, permițând vizitatorilor să exploreze și să experimenteze practicile culinare ale culturii Hamangia.

Recomandări comune pentru ambele locații:

- ✓ Semnalizare multilingvă: Punerea în aplicare a semnalizării multilingve pentru a satisface o audiență diversă, asigurându-se că informațiile sunt accesibile vizitatorilor din diferite medii lingvistice.
- ✓ Facilități pentru vizitatori: Modernizarea facilităților pentru vizitatori, inclusiv toalete, zone de relaxare și locuri de picnic, pentru a îmbunătăți experiența generală a vizitatorilor.
- ✓ Inițiative în domeniul durabilității: Introducerea unor practici durabile în ambele locații, cum ar fi gestionarea deșeurilor, stațiile de reciclare și facilitățile ecologice, aliniindu-se la obiectivele mai largi de conservare a culturii și a mediului.
- ✓ Platforme de informare digitală: Dezvoltați o platformă digitală sau o aplicație mobilă care oferă informații în timp real, tururi auto-ghidate și actualizări pentru vizitatorii din ambele locații.

Prin abordarea acestor recomandări, infrastructura și facilitățile din Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia și Centrul „Hamangia” pot fi ridicate, oferind o experiență îmbogățită și fără probleme pentru toți vizitatorii.

IX. Îmbunătățirea experienței vizitatorilor

Succesul produsului turistic comun, care cuprinde Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia din municipiul Shabla, Bulgaria, și Centrul „Hamangia” din Cernavodă, România, depinde de îmbunătățirea experienței vizitatorilor. Această secțiune prezintă strategii și inițiative care vizează creșterea gradului general de satisfacție și implicare a vizitatorilor.

- ✓ Sistemul integrat de emiteră a biletelor:

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Implementarea unui sistem unificat de emitere a biletelor, care să permită accesul vizitatorilor atât la Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia, cât și la Centrul „Hamangia”. Această abordare fără sincope simplifică călătoria vizitatorilor și încurajează explorarea ambelor atracții.

✓ Programul de Pașapoarte Culturale:

Introducerea unui program „Pașaport Cultural”, care oferă stimulente speciale sau reduceri pentru vizitatorii care se angajează în activități în ambele locații. Acest lucru încurajează o explorare cuprinzătoare a produsului turistic comun.

✓ Tururi comune ghidate:

Oferă tururi ghidate care conectează perfect Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia cu Centrul „Hamangia”. Ghizii cunoscători pot relata istoria comună, semnificația culturală și minunile arheologice, creând o narațiune coerentă pentru vizitatori.

✓ Evenimente și festivaluri tematice:

Organizați evenimente tematice și festivaluri care sărbătorească cultura Hamangia. Aceste evenimente pot include demonstrații live, spectacole muzicale tradiționale și expoziții culturale, creând o experiență vibrantă și captivantă pentru vizitatori.

✓ Ateliere interactive:

Oferă ateliere interactive care permit vizitatorilor să participe activ la activitățile tradiționale Hamangia. Aceasta poate include cursuri de ceramică, săpături arheologice sau experiențe practice în meșteșug, promovând o legătură mai profundă cu patrimoniul cultural.

✓ Augmentare digitală:

Integrarea tehnologiilor digitale, cum ar fi realitatea augmentată (AR) sau realitatea virtuală (VR) în punctele cheie din ambele locații. Acest lucru oferă vizitatorilor conținut digital captivant și educațional, îmbogățind înțelegerea culturii Hamangia.

✓ Experiențe culinare:

Prezentați experiențe culinare care prezintă aromele și practicile culinare ale culturii Hamangia. Acestea pot include cursuri de gătit, degustări de mâncăruri tradiționale și parteneriate cu restaurante locale care oferă meniuri inspirate de Hamangia.

✓ Campanii de marketing colaborativ:

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Lansarea de campanii de marketing comune care evidențiază legătura perfectă dintre Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia și Centrul „Hamangia”. Subliniați experiențele unice oferite de fiecare locație și sinergiile create atunci când explorați ambele.

✓ Mecanismul de feedback al vizitatorilor:

Stabiliți un mecanism robust de feedback pentru a colecta informații de la vizitatori. Evaluați în mod regulat experiențele, preferințele și sugestiile lor pentru a rafina continuu și a îmbunătăți produsul turistic comun.

✓ Programe educaționale pentru școli:

Dezvoltarea de programe educaționale adaptate școlilor, oferind studenților o experiență de învățare imersivă despre cultura Hamangia. Această inițiativă contribuie la educația culturală a tinerei generații.

Prin punerea în aplicare a acestor strategii, produsul turistic comun își propune nu numai să atragă o gamă diversă de vizitatori, ci și să se asigure că explorarea parcului arheologic Durankulak-Hamangia și a Centrului „Hamangia” este atât îmbogățitoare, cât și memorabilă. Această abordare contribuie la promovarea și conservarea durabilă a patrimoniului cultural Hamangia.

X. Inițiative de colaborare

În angajamentul nostru de a oferi o experiență turistică îmbogățită, subliniem inițiativele de colaborare dintre Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia din municipiul Shabla, Bulgaria, și Centrul „Hamangia” din Cernavodă, România. Aceste strategii sunt adaptate pentru a încuraja parteneriatele și a ridica produsul turistic comun:

Campanii promoționale comune:

Dezvoltați campanii cuprinzătoare pe diferite canale pentru a prezenta ofertele unice ale ambelor locații, mobilizând rețelele sociale, platformele de călătorie și mass-media tradiționale pentru conștientizarea pe scară largă.

Eforturi de marketing transfrontaliere:

Strategii de marketing artizanale care pun accentul pe interconectarea dintre Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia și Centrul „Hamangia”, încurajând vizitatorii să exploreze fără probleme ambele situri.

52

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Parteneriate de afaceri locale:

Formați colaborări cu întreprinderi locale, inclusiv restaurante, unități de cazare și magazine de suveniruri, pentru a oferi oferte promoționale comune și reduceri, îmbunătățind experiența generală a vizitatorilor.

Colaborarea instituțiilor de învățământ:

Stabilirea de parteneriate cu instituții de învățământ din Bulgaria și România pentru a crea programe educaționale și excursii pe teren care să contribuie la educația culturală și cercetarea legată de cultura Hamangia.

Implicarea organismelor guvernamentale:

Colaborarea cu organismele guvernamentale relevante, consiliile de turism și autoritățile culturale din ambele țări, căutând sprijin pentru inițiative comune, dezvoltarea infrastructurii și promovarea politicilor.

Sponsorizări și participare la evenimente:

Să ofere sprijin reciproc pentru evenimente, ateliere și festivități culturale organizate de fiecare locație, inclusiv sponsorizarea de evenimente comune și mobilizarea resurselor combinate pentru întâlniri de impact.

Celebrări culturale colaborative:

Planificați sărbători culturale comune care prezintă patrimoniul comun al culturii Hamangia, oferind spectacole tradiționale, expoziții de artă și activități interactive pentru a atrage și a captiva vizitatorii.

Colaborarea cu pachetul turistic:

Colaborați la pachete turistice care oferă o experiență cuprinzătoare care combină vizitele la Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia și la Centrul „Hamangia”. Colaborați cu agențiile de turism pentru a promova aceste pachete și pentru a atrage vizitatori diversi.

Platforme de schimb de informații:

Crearea de platforme pentru schimbul de informații și de bune practici, facilitând schimbul periodic de informații, rezultate ale cercetării și feedback din partea vizitatorilor, pentru a îmbunătăți calitatea generală a produsului turistic.

Proiecte comune de cercetare:

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Să întreprindă proiecte de cercetare colaborativă care să contribuie la înțelegerea și conservarea culturii Hamangia. Aceste proiecte vor cuprinde studii arheologice, eforturi de conservare și documentare a patrimoniului cultural.

Aceste inițiative vizează consolidarea legăturii dintre Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia și Centrul „Hamangia”, creând o rețea de susținere care sporește experiența vizitatorilor, promovează patrimoniul cultural și contribuie la dezvoltarea durabilă a produsului turistic comun.

XI. Implicarea comunității

Recunoscând rolul integral al comunităților locale în modelarea și susținerea Parcului Arheologic Durankulak-Hamangia și a Centrului „Hamangia”, strategiile noastre de implicare în comunitate sunt concepute pentru a promova colaborarea, incluziunea și beneficiile comune.

- ✓ Desfășurarea de ateliere cu membrii comunității locale, întreprinderi și lideri pentru a aduna informații, a aborda preocupările și a crea strategii care să alinieze produsul turistic comun cu nevoile și aspirațiile comunității.
- ✓ Inițiați programe de schimb cultural care implică comunități locale atât din Bulgaria, cât și din România, promovând o înțelegere mai profundă a patrimoniului, tradițiilor și contextelor socio-economice ale celeilalte părți.
- ✓ Crearea de grupuri consultative comunitare, formate din reprezentanți din diverse medii, pentru a oferi feedback continuu, îndrumări și sugestii pentru dezvoltarea durabilă a produsului turistic.
- ✓ Prioritizarea inițiativelor locale de angajare și dezvoltare a competențelor, asigurându-se că membrii comunității participă activ la operarea, întreținerea și dezvoltarea Parcului Arheologic Durankulak-Hamangia și a Centrului „Hamangia”.
- ✓ Organizați și sprijiniți evenimente comunitare și festivaluri care sărbătorească bogata tapiserie culturală a regiunii, încurajând participarea activă și creând un sentiment de mândrie și de proprietate în rândul localnicilor.
- ✓ Implementați programe educaționale în colaborare cu școlile locale, oferind studenților posibilitatea de a explora cultura, arheologia și istoria Hamangia. Promovarea sentimentului de mândrie și conștientizare culturală în rândul tinerei generații.
- ✓ Colaborați cu artizanii și meșteșugarii locali pentru a-și prezenta produsele atât în parcul arheologic, cât și în centrul cultural. Acest lucru oferă oportunități

economice pentru artizanii locali și îmbunătățește experiența generală a vizitatorilor.

- ✓ Stabilirea unor mecanisme transparente de partajare a veniturilor cu comunitățile locale, direcționând o parte din veniturile generate de turism către proiecte de dezvoltare comunitară, îmbunătățirea infrastructurii și inițiative de conservare culturală.
- ✓ Desfășurarea de campanii de sensibilizare în cadrul comunităților locale pentru a promova practici turistice responsabile și durabile. Încurajarea locuitorilor să participe activ la conservarea patrimoniului natural și cultural al regiunii.
- ✓ Sprijinirea și facilitarea evenimentelor, piețelor și expozițiilor orientate către comunitate, care evidențiază ofertele unice ale întreprinderilor locale, artiștilor și antreprenorilor, creând o atmosferă vibrantă și incluzivă.

Prin prioritizarea angajamentului comunității, ne propunem să construim un sentiment de proprietate, mândrie și colaborare între comunitățile locale conectate la traseul Hamangia Tourst, asigurându-ne că produsul turistic comun devine o sursă de prosperitate și vitalitate culturală comună.

XII. Marketing și Promovare⁹

1. Publicul țintă pentru Drumul Turistic Comun

Publicul țintă include:

Audiența	Descriere
Entuziaști de istorie	Aceștia sunt indivizi pasionați de istorie și dornici să învețe despre civilizațiile antice, cum ar fi cultura Hamangia. Este posibil ca ei să fie bine educați și interesați să viziteze situri istorice și muzee.
Potențări arheologice	Aceștia sunt indivizi care sunt fascinați de procesul de descoperire și studiere a artefactelor și ruinelor antice.

⁹ Strategia comună de marketing integrată a produsului turistic „Hamangia”; Elaborat de: Fundația Municipală „Caron Limen” Shabla, Bulgaria, în implementarea Contractului N D-112/13.07.2021 „Dezvoltarea unei strategii de marketing integrate comune a produsului turistic „Hamangia” încheiat în cadrul proiectului „ROBG-407” „Restaurarea moștenirii culturale unice și comune și promovarea produsului turistic comun, Hamangia - prima civilizație a vechii Europe”

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Turiști culturali

Ei pot avea un background în arheologie sau un domeniu conex și sunt interesați să afle despre săpăturile arheologice și descoperirile legate de cultura Hamangia.

Aceștia sunt persoane care sunt interesate să experimenteze diferite culturi și să învețe despre istoria și tradițiile diferitelor regiuni. Ei ar putea fi interesați de obiceiurile și tradițiile unice ale civilizației Hamangia și de explorarea siturilor de patrimoniu cultural din regiunea transfrontalieră vizată.

Familii în căutarea unei vacanțe educative și distractive

Famiile cu copii interesați de istorie și cultură pot fi, de asemenea, un public țintă pentru produsul turistic „Hamangia”. Ruta turistică comună și serviciile turistice inovatoare bazate pe TIC ar putea oferi o experiență antrenantă și educațională familiilor, oferind în același timp oportunități pentru activități recreative și de agrement.

Audiența 1 țintă a tabelului

2. Caracteristicile specifice ale publicului țintă

Există unele caracteristici specifice ale grupurilor țintă din Bulgaria și România care ar trebui luate în considerare la punerea în aplicare a strategiei de marketing:

- *Rezidenții locali:* Este important să se considere rezidenții locali ca un potențial public țintă pentru produsul turistic. Aceștia ar putea fi interesați să afle mai multe despre patrimoniul cultural al regiunii lor, iar promovarea produsului pentru ei poate contribui la consolidarea sprijinului și a conștientizării proiectului;
- *Turiști interni:* Turiștii autohtoni din Bulgaria și România pot fi atrași de aspectele educaționale și culturale ale produsului, precum și de oportunitatea de a explora o nouă parte a țării lor;
- *Turiști europeni:* Traseul „Hamangia” poate fi, de asemenea, de interes pentru turiștii europeni, în special pentru cei interesați de istorie și cultură. Apropierea Bulgariei și României de alte țări europene o face o destinație relativ accesibilă pentru călătorii europeni;

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

- *Considerații lingvistice:* Atunci când se promovează produsul turistic, este important să se ia în considerare diferențele lingvistice dintre Bulgaria și România. Materialele de marketing ar trebui traduse atât în limba bulgară, cât și în limba română, pentru a se asigura că acestea sunt accesibile unui public mai larg.
- *Diferențe culturale:* Deși Bulgaria și România împărtășesc unele asemănări culturale, ar putea exista diferențe culturale între cele două țări care ar trebui luate în considerare. Este necesar să se adapteze materialele de marketing pentru fiecare țară pentru a se asigura că acestea sunt adecvate din punct de vedere cultural și eficiente în atingerea publicului țintă.

În plus, este important să se ia în considerare intervalul de vârstă al publicului țintă. Deși produsul poate atrage o gamă largă de vârstă, acesta poate fi deosebit de atractiv pentru călătorii mai în vârstă care au mai mult timp și resurse pentru a investi într-o experiență culturală imersivă.

Un alt aspect este obiceiurile și preferințele de călătorie ale publicului țintă. De exemplu, unii călători pot prefera să-și rezerve propriile locuri de cazare și activități, în timp ce alții pot prefera să rezerve un pachet de servicii care include toate aspectele experienței. Este important să oferiți o varietate de opțiuni pentru a satisface diferite stiluri și preferințe de călătorie.

În cele din urmă, poate fi util să se ia în considerare canalele de marketing care sunt cele mai eficiente în atingerea publicului țintă. De exemplu, platformele de social media, cum ar fi Facebook și Instagram, pot fi eficiente pentru a ajunge la călătorii mai tineri, în timp ce reclamele tipărite în revistele de călătorie pot fi mai eficiente pentru a ajunge la călătorii mai în vârstă.

3. Strategii de marketing pentru promovarea parcului la nivel local și regional

O strategie de marketing dedicată promovării produsului Hamangia este elaborată, contractată de municipalitatea Shabla și trebuie consultată pentru detalii suplimentare privind strategiile de marketing¹⁰. În acest document vom prezenta un extras din

¹⁰ Strategia comună de marketing integrată a produsului turistic „Hamangia”; Elaborat de: Fundația Municipală „Caron Limen” Shabla, Bulgaria, în implementarea Contractului N D-112/13.07.2021 „Dezvoltarea unei strategii de marketing integrate comune a produsului turistic „Hamangia” încheiat în cadrul proiectului „ROBG-407” 57

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

tacticile și activitățile specifice care ar trebui folosite pentru promovarea produsului turistic Hamangia. Această secțiune include toate detaliile relevante, cum ar fi calendarele, bugetele și indicatorii pentru măsurarea succesului.

Tactici/Activități	Scurtă descriere
Publicitate pe platformele de comunicare socială	Dezvoltarea și implementarea unei campanii de publicitate în social media pe Facebook, Instagram și Twitter. Campaniile ar trebui să vizeze publicul țintă identificat, utilizând mesaje și materiale vizuale adecvate.
Marketing cu influenceri	Partener cu influenceri de călătorie care au un urmaș în Bulgaria și România. Influencerii ar trebui să creeze conținut care să prezinte produsul turistic Hamangia și să-l distribuie pe canalele lor de social media.
Publicitate pentru motoarele de căutare	Dezvoltați și implementați o campanie de publicitate pentru motoarele de căutare pe Google și Bing. Campaniile ar trebui să vizeze cuvinte cheie relevante legate de produsul turistic Hamangia și de publicul țintă identificat.
Relații publice	Dezvoltarea unei campanii de relații publice care să vizeze mass-media locale și naționale din Bulgaria și România. Campaniile ar trebui să se axeze pe promovarea patrimoniului cultural unic al produsului turistic Hamangia și pe eforturile comune ale celor două municipalități de a crea o experiență turistică integrată.
Evenimente și promoții	Planificați și executați evenimente și promoții care promovează produsul turistic Hamangia. Acestea ar putea include festivaluri culturale, tururi ghidate și reduceri sau pachete pentru vizitatori.

„Restaurarea moștenirii culturale unice și comune și promovarea produsului turistic comun, Hamangia - prima civilizație a vechii Europe”

Distribuție

Dezvoltarea de parteneriate cu agenții de turism locale și regionale, hoteluri și operatori de turism pentru a distribui informații despre produsul turistic Hamangia. Parteneriatele ar trebui să includă promoții și pachete comune care să includă produsul turistic Hamangia.

Tabel 2 tactici și activități specifice care pot fi utilizate pentru promovarea produsului turistic „Hamangia”

4. Utilizarea platformelor online, broșurilor și parteneriatelor pentru promovare

Pentru a maximiza gradul de informare și implicare pentru ruta Hamangia, se propune o abordare multidimensională care să valorifice platformele online, broșurile și parteneriatele strategice.

✓ Platforme online:

Site-ul interactiv: Dezvoltarea unui site informativ și ușor de utilizat pentru parcul arheologic. Include imagini captivante, informații detaliate despre atracții, hărți interactive și un sistem de rezervare online pentru tururi și evenimente.

Campanii de social media: Lansați campanii de social media dinamice pe platforme precum Facebook, Instagram și Twitter. Postările regulate care prezintă descoperiri arheologice, conținut din spatele scenei și conținut generat de utilizatori pot genera buzz și pot atrage o audiență online diversă.

Publicitate digitală: Utilizați publicitatea digitală direcționată, inclusiv campaniile cu plată pe clic (PPC) și anunțurile afișate, pentru a ajunge la potențialii vizitatori interesați de turismul cultural și istoric. Utilizați analiza datelor pentru a perfecționa și optimiza strategiile de publicitate online.

Tururi virtuale și conținut: Creați excursii virtuale sau experiențe de 360 de grade care permit vizitatorilor online să exploreze situri arheologice cheie de la distanță. Dezvoltați conținut interesant, cum ar fi postări pe blog, videoclipuri și podcast-uri, pentru a împărtăși povești despre cultura Hamangia, procesele arheologice și evenimentele viitoare.

✓ Broșuri și materiale de imprimare:

Broșuri concepute profesional: Produce broșuri atrăgătoare din punct de vedere vizual și informative care evidențiază atracțiile cheie, semnificația istorică și experiențele

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

vizitatorilor în cadrul parcului arheologic. Distribuți aceste broșuri în centrele turistice locale, hoteluri și instituții culturale relevante.

Broșuri de colaborare cu partenerii: Colaborați cu întreprinderi locale, hoteluri și atracții învecinate pentru a crea broșuri comune. Aceste materiale colaborative pot oferi pachete de oferte, hărți ale traseelor culturale și ghiduri cuprinzătoare care încurajează vizitatorii să exploreze regiunea mai largă.

Materiale educaționale pentru școli: Proiectarea de materiale educaționale specifice școlilor, inclusiv broșuri și broșuri de activitate. Distribuți aceste materiale instituțiilor de învățământ locale ca parte a inițiativelor de informare educațională, promovând un sentiment de curiozitate și conexiune între studenți.

✓ Parteneriate strategice:

Agenții de turism și operatori de turism: Formează parteneriate cu agențiile de turism și operatorii de turism, integrând parcul arheologic în pachetele lor turistice. Oferiți promoții speciale, tururi ghidate și experiențe exclusive pentru a atrage turiștii prin aceste canale stabilite.

Colaborarea cu instituțiile culturale: Parteneri cu muzee, galerii de artă și instituții culturale din regiune pentru a-și promova reciproc ofertele. Evenimentele comune, pachetele de bilete și eforturile reciproce de marketing pot crea o rețea culturală care îmbunătățește experiența generală a vizitatorilor.

Platforme de călătorie online: Stabiliți o prezență pe platforme populare de călătorie online, cum ar fi TripAdvisor, Airbnb Experiences și Google Travel. Recenziile pozitive, anunțurile captivante și conținutul bine tratat pot spori în mod semnificativ vizibilitatea și credibilitatea.

Parteneriate de afaceri locale și comunitare: Consolidarea legăturilor cu întreprinderile locale prin formarea de parteneriate de care beneficiază reciproc comunitatea și parcul arheologic. Colaborați la evenimente, promoții și stimulente pentru locuitorii locali pentru a explora parcul și pentru a sprijini întreprinderile din apropiere.

Prin integrarea perfectă a acestor strategii online, print și parteneriat, traseul Hamangia poate crea un cadru promoțional cuprinzător și convingător. Această abordare nu numai că sporește vizibilitatea, ci asigură, de asemenea, o narațiune coerentă, care rezonază pe diverse canale de promovare și stimulează dezvoltarea durabilă a comunității și a turismului regional.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

XIII. Cadrul de îmbunătățire continuă

Asigurând îmbunătățirea permanentă a Drumului Turistic Hamangia, cadrul nostru de îmbunătățire continuă este conceput pentru a adapta, inova și rafina experiența vizitatorilor ca răspuns la evoluția tendințelor și feedback-ul părților interesate.

1. Îmbunătățirea experienței vizitatorilor:

Solicitați și analizați în mod regulat feedback-ul vizitatorilor prin diferite canale, cum ar fi sondajele și platformele de comunicare socială. Utilizați acest feedback pentru a identifica domeniile de îmbunătățire și pentru a prioritiza îmbunătățirile care contribuie în mod direct la o experiență mai bogată și mai plăcută.

2. Implicarea părților interesate în colaborare:

Promovarea colaborării continue cu întreprinderile locale, instituțiile de învățământ și organismele guvernamentale. Stabilirea de forumuri periodice pentru dialog și schimb de idei pentru a se asigura că traseul turistic rămâne aliniat la nevoile comunității, obiectivele educaționale și prioritățile guvernamentale.

3. Campanii de promovare strategică:

Să dezvolte campanii promoționale comune care să valorifice punctele forte ale Parcului Arheologic Durankulak-Hamangia și ale Centrului „Hamangia”. Implementați strategii de marketing direcționate pentru a atrage audiențe diverse, menținând în același timp o narațiune coerentă și convingătoare.

4. Sărbători culturale adaptabile:

Participă și susține evenimente locale, ateliere de lucru și sărbători culturale. Integrați aceste activități în Drumul Turistic Hamangia, oferind vizitatorilor o experiență dinamică și captivantă, care depășește ofertele turistice tradiționale.

5. Interpretare bazată pe tehnologie:

Explorați tehnologii inovatoare, cum ar fi realitatea augmentată și afișajele interactive, pentru a îmbunătăți interpretarea de-a lungul traseului. Integrați elemente de povestire digitale care aduc la viață cultura Hamangia, răspunzând preferințelor publicului modern.

6. Formare pentru părțile interesate:

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Organizați programe de instruire pentru personalul, ghizii și întreprinderile locale implicate în Drumul Turistic Hamangia. Să se asigure că părțile interesate sunt bine informate cu privire la semnificația culturală a rutei și că dispun de cunoștințele și competențele necesare pentru a oferi o experiență excepțională vizitatorilor.

7. Pregătirea și răspunsul în caz de criză:

Să stabilească planuri solide de pregătire pentru situații de criză și de răspuns în situații neprevăzute. Efectuarea de exerciții regulate, colaborarea cu serviciile locale de urgență și coordonarea cu autoritățile relevante pentru a asigura siguranța și bunăstarea vizitatorilor.

8. Integrarea durabilității mediului:

Efectuarea de audituri periodice privind durabilitatea mediului de-a lungul rutei turistice Hamangia. Punerea în aplicare a unor măsuri menite să reducă la minimum impactul ecologic, să promoveze practicile turistice responsabile și să contribuie la conservarea mediului natural și cultural.

9. Benchmarking împotriva rutelor culturale globale:

Comparați periodic ruta turistică Hamangia în raport cu standardele globale pentru rutele culturale. Fiți la curent cu cele mai bune practici în turismul cultural, participați la forumuri internaționale și căutați acreditare pentru a afirma angajamentul rutei față de excelență.

10. Analiza dinamică a datelor:

Utilizați analiza datelor pentru a monitoriza indicatorii cheie de performanță, pentru a evalua demografia vizitatorilor și pentru a evalua impactul economic al Drumului Turistic Hamangia. Profitați de informații pentru a rafina strategiile de marketing și pentru a adapta ofertele la preferințele în continuă evoluție ale vizitatorilor.

Prin acest cadru cuprinzător de îmbunătățire continuă, Drumul Turistic Hamangia își propune să evolueze ca destinație culturală de prim rang, oferind o experiență autentică, captivantă și durabilă, care rezonază cu vizitatorii și contribuie pozitiv la comunitatea mai largă.

XIV. Monitorizare și evaluare

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

I. Stabilirea indicatorilor-cheie de performanță (KPI)

Pentru a asigura succesul și sustenabilitatea traseului Hamangia, se instituie un sistem robust de indicatori-cheie de performanță (KPI). Acești indicatori sunt selectați cu atenție pentru a evalua diverse aspecte ale performanței și impactului parcului:

Pentru fiecare loc cu traseul:

- ✓ Măsurători de implicare a vizitatorilor:

Numărul de vizitatori: Urmăriți drumul general pentru a evalua popularitatea și raza de acțiune a parcului arheologic.

Demografia vizitatorilor: Înțelegeți profilurile diverse ale vizitatorilor pentru a adapta experiențele și eforturile de informare în consecință.

Vizite repetate: Măsurați rata vizitelor repetate pentru a evalua capacitatea parcului de a atrage vizitatori retur.

- ✓ Măsurători de conservare și conservare:

Starea infrastructurii: Evaluări periodice ale stării infrastructurii pentru a asigura eforturile adecvate de conservare.

Impactul asupra mediului: Monitorizarea și reducerea la minimum a amprentei de mediu, inclusiv gestionarea deșeurilor și conservarea ecosistemelor.

- ✓ Măsurarea impactului educațional:

Participarea la programul educațional: Urmăriți numărul de participanți la programe educaționale, ateliere de lucru și tururi ghidate.

Angajamentul școlar: Măsurarea integrării rutelor în programele școlare și a participării școlilor locale la inițiativele educaționale.

- ✓ Măsurători privind implicarea comunității:

Ratele locale de ocupare a forței de muncă: Monitorizarea procentului de personal angajat la nivel local, contribuind la implicarea comunității.

Feedback din partea comunității: Solicitați și analizați feedback-ul din partea comunităților locale cu privire la implicarea și percepția lor asupra impactului parcului.

- ✓ Măsurarea sustenabilității financiare:

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Generarea de venituri: Evaluați performanța financiară a traseului, luând în considerare vânzările de bilete, mărfurile și asocierile colaborative.

Raportul cost-eficacitate: Evaluarea eficienței operațiunilor și a gestionării pentru a asigura sustenabilitatea financiară.

II. Procese regulate de monitorizare și evaluare

Pentru fiecare loc cu traseul:

- ✓ Sondaje privind satisfacția vizitatorilor: Efectuarea de sondaje periodice pentru a evalua satisfacția vizitatorilor. Adunați feedback cu privire la experiența generală, programele educaționale și eficacitatea materialelor interpretative.
- ✓ Audituri de conservare: Audituri periodice ale eforturilor de conservare pentru a asigura conservarea siturilor arheologice. Să evalueze eficacitatea măsurilor preventive și să efectueze ajustări în funcție de necesități.
- ✓ Evaluări ale programelor educaționale: Evaluarea periodică a impactului programelor educaționale asupra participanților. Măsurați păstrarea cunoștințelor, nivelurile de conștientizare și valoarea educațională globală furnizată.
- ✓ Recenzii privind implicarea comunității: Să se angajeze într-un dialog continuu cu comunitățile locale pentru a evalua implicarea și satisfacția acestora. Utilizați întâlnirile comunității și sesiunile de feedback pentru a aborda preocupările și pentru a optimiza colaborarea.
- ✓ Analiza performanței financiare: Efectuarea de analize financiare periodice pentru a urmări veniturile și cheltuielile. Evaluarea sustenabilității financiare a parcului arheologic și identificarea zonelor pentru îmbunătățire.
- ✓ Audituri de conformitate: Revizuirea periodică a conformității reglementărilor pentru a se asigura că parcul arheologic respectă toate reglementările și autorizațiile relevante. Soluționarea promptă a oricăror probleme identificate.
- ✓ Adaptare și îmbunătățire: Utilizați constatările de monitorizare și evaluare pentru a adapta strategiile, pentru a îmbunătăți experiențele vizitatorilor, pentru a îmbunătăți practicile de conservare și pentru a rafina programele educaționale. Scopul este îmbunătățirea continuă pe baza datelor în timp real.

Prin implementarea unui sistem cuprinzător de indicatori-cheie de performanță și procese regulate de monitorizare și evaluare, Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia se asigură nu numai că își îndeplinește obiectivele, ci evoluează dinamic, menținând un standard ridicat de performanță și impact în domeniul conservării, educației și angajamentului comunității.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

XV. Buget și finanțare

Implementarea și succesul susținut al planului comun de management pentru Drumul Turistic Hamangia implică o planificare financiară atentă. În timp ce fiecare site își menține gestionarea independentă și bugetul, colaborarea este esențială pentru a asigura o coordonare neîntreruptă și o experiență unificată a vizitatorilor.

- ✓ Alocare bugetară specifică amplasamentului:

Dezvoltarea bugetelor individualizate pentru Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia și Centrul „Hamangia”, respectând cerințele lor unice, nevoile operaționale și obiectivele de dezvoltare. Alocarea de fonduri pentru mentenanța de rutină, personal, programe educaționale și îmbunătățiri ale infrastructurii specifice fiecărui site.

- ✓ Fondul pentru inițiative de colaborare:

Crearea unui fond de inițiative de colaborare pentru a facilita proiectele comune și eforturile de marketing între cele două situri. Utilizați acest fond pentru campanii promoționale comune, evenimente colaborative și asociații în participațiune menite să îmbunătățească ruta turistică Hamangia în ansamblu.

- ✓ Surse potențiale de finanțare:

Diversificarea surselor de finanțare este esențială pentru sustenabilitatea financiară a Drumului Turistic Hamangia. Explorați o serie de căi pentru a asigura finanțarea operațiunilor în curs de desfășurare, a proiectelor de dezvoltare și a eforturilor de colaborare. Solicitați subvenții guvernamentale atât la nivel local, cât și la nivel național pentru a sprijini conservarea culturală, dezvoltarea turismului și inițiativele de implicare a comunității. Alinierea propunerilor de finanțare la prioritățile guvernamentale legate de conservarea patrimoniului, promovarea turismului regional și sensibilizarea educațională. Încurajarea donațiilor private din partea persoanelor fizice și a întreprinderilor pasionate de patrimoniul cultural, arheologie și turism. Dezvoltarea de pachete de sponsorizare pentru entitățile corporatiste interesate să alinieze brandul la semnificația culturală a Drumului Turistic Hamangia. Cercetare și abordare fundații filantropice dedicate sprijinirii proiectelor culturale, conservării

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

istorice și dezvoltării comunității. Elaborarea de propuneri convingătoare care să sublinieze impactul educațional și societal al Drumului Turistic Hamangia.

✓ Reinvestirea veniturilor din turism:

Alocarea unui procent din veniturile generate de turism de la ambele site-uri la un fond de reinvestire. Direcționați aceste fonduri către îmbunătățiri continue, îmbunătățiri ale experienței vizitatorilor și proiecte de sustenabilitate a mediului.

✓ Parteneriate cu instituțiile de învățământ:

Crearea de parteneriate cu instituțiile de învățământ pentru colaborări de cercetare, programe de implicare a studenților și oportunități de finanțare comună. Explorați oportunitățile de grant specifice activităților educaționale și integrării Drumului Turistic Hamangia în programele academice.

✓ Întreprinderi colaborative:

Explorați întreprinderile colaborative cu întreprinderile locale, asigurând parteneriate reciproc avantajoase care contribuie la sustenabilitatea economică a rutei. Stabilirea unor modele de partajare a veniturilor pentru asocierile în participațiune care să se alinieze la conservarea și promovarea culturii Hamangia.

Prin adoptarea unei abordări strategice și diversificate în ceea ce privește bugetarea și finanțarea, Drumul Turistic Hamangia își propune să asigure resursele financiare necesare pentru succesul său susținut, respectând în același timp autonomia fiecărui sit în gestionarea sa financiară.

XVI. Planul de acțiune pe trei ani

Acest plan de acțiune pe trei ani integrează un element transfrontalier, stimulând colaborarea dintre Bulgaria și România pentru a îmbunătăți experiența rutei Hamangia. Măsurile propuse se axează pe dezvoltarea infrastructurii, informarea educațională, diversificarea veniturilor, conservarea mediului și implicarea comunității, creând o destinație transfrontalieră durabilă și bogată din punct de vedere cultural.

1. Parcul arheologic Durankulak-Hamangia

Anul 1: Înființarea fundațiilor și a accesibilității (colaborare transfrontalieră)

66

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Îmbunătățirea infrastructurii:

- ✓ Implementați upgrade-uri esențiale pentru a îmbunătăți facilitățile vizitatorilor, semnalizarea și caracteristicile de accesibilitate.

Campanie de marketing transfrontalier:

- ✓ Dezvoltarea unei campanii de marketing comune cu consiliile de turism din ambele țări pentru a promova experiența arheologică transfrontalieră.
- ✓ Subliniază legătura culturală unică dintre Parcul Arheologic Durankulak-Hamangia din Bulgaria și Centrul „Hamangia” din Cernavodă, România.

Informare educațională:

- ✓ Inițiază colaborarea cu școlile și instituțiile de învățământ de pe ambele maluri ale graniței pentru a integra parcul arheologic în programele de învățământ.
- ✓ Lansarea de programe educaționale comune care implică studenți din ambele țări.

Integrarea tehnologică:

- ✓ Punerea în aplicare a unui sistem coordonat de rezervare online, accesibil vizitatorilor din ambele țări.

Anul 2: Diversificare și sustenabilitate

Diversificarea veniturilor:

- ✓ Explorați parteneriatele transfrontaliere cu întreprinderile și operatorii turistici pentru pachete de servicii care acoperă ambele amplasamente.
- ✓ Investigarea oportunităților pentru granturi și sponsorizări comune care să sprijine sustenabilitatea ambelor situri.

Evenimente transfrontaliere tematice:

- ✓ Organizați evenimente tematice care acoperă ambele părți ale frontierei, sărbătorind aspecte comune ale culturii Hamangia.
- ✓ Colaborează cu artiști locali, artizani și organizații culturale din ambele țări.

Inițiative de conservare a mediului:

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ✓ Stabilirea unui program comun de monitorizare a mediului cu organizații ecologice atât din Bulgaria, cât și din România.
- ✓ Punerea în aplicare a unor practici durabile în ambele situri, demonstrând un angajament față de conservarea mediului.

Programe de implicare comunitară:

- ✓ Implicarea comunităților locale de ambele părți ale frontierei prin evenimente comunitare comune, ateliere de lucru și schimburi culturale.
- ✓ Promovarea sentimentului de proprietate comunitară transfrontalieră și mândrie față de patrimoniul arheologic.

Anul 3: Consolidarea și promovarea regională

Forumuri regionale de colaborare:

- ✓ Să găzduiască forumuri sau conferințe transfrontaliere care invită părțile interesate, experți și autorități din ambele țări.
- ✓ Stabilirea unui cadru pentru colaborarea continuă în gestionarea și promovarea patrimoniului arheologic.

Transfrontalieră:

- ✓ Încurajarea participării transfrontaliere prin furnizarea de evenimente exclusive sau reduceri pentru membri.

Promovarea digitală transfrontalieră:

- ✓ Consolidarea prezenței online prin eforturi coordonate de marketing digital care vizează un public regional mai larg.
- ✓ Să mobilizeze platformele de comunicare socială și influențatorii pentru a prezenta experiența arheologică transfrontalieră.

Evaluare și management adaptiv:

- ✓ Punerea în aplicare a unui sistem comun de monitorizare și evaluare, care să evalueze în mod regulat impactul inițiativelor transfrontaliere asupra numărului de vizitatori, satisfacției și veniturilor.
- ✓ Adaptați strategia de management pe baza informațiilor obținute în urma procesului de evaluare.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

2. Pentru Centrul Hamangia

Anul 1: Componenta turistică transfrontalieră și dezvoltarea traseului turistic

Contribuția la dezvoltarea produsului turistic Hamangia:

- ✓ Colaborați cu partenerul bulgar pentru a dezvolta ruta turistică Hamangia, integrând TIC inovatoare.
- ✓ Educa vizitatorii cu o experiență unică și autentică, oferind informații despre istoria culturală bogată a regiunii.
- ✓ Diversificarea ofertelor turistice în Bulgaria și România, atrăgând turiști conștienți din punct de vedere cultural și ecologic.

Dezvoltarea traseului turistic:

- ✓ Colaborați cu artiști locali pentru expoziții temporare de artă de-a lungul traseului.
- ✓ Creați stații interactive pentru ca vizitatorii să interacționeze cu replici de artefacte sau să participe la ateliere tematice.
- ✓ Organizarea de excursii școlare cu materiale didactice adaptate și asigurarea unor facilități și activități ecologice.

Anul 2: Componenta cultural-educatională și digitalizarea activității

Dezvoltarea relațiilor de parteneriat:

- ✓ Formați parteneriate cu întreprinderi locale, restaurante și atracții turistice pentru campanii de marketing comune.
- ✓ Colaborați cu operatorii de turism pentru tururi ghidate pe ruta turistică Hamangia, oferind experiențe captivante și educaționale.
- ✓ Parteneriat cu universități și instituții de cercetare pentru studii și proiecte comune legate de cultura Hamangia.

Digitalizarea activității:

- ✓ Utilizați tehnologia pentru experiențe îmbunătățite ale vizitatorilor, inclusiv exponate interactive, tururi virtuale și sisteme de rezervare online.
- ✓ Dezvoltați un site web și o prezență pe platformele de comunicare socială pentru Centrul Hamangia, participând la sesiuni și platforme online precum Google Arts & Culture.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Anul 3: Componenta Comunicare și Promovare

Realizarea unei strategii bune de marketing:

- ✓ Dezvoltarea și implementarea unei strategii de marketing pentru produsul Hamangia.
- ✓ Promovarea centrului la nivel local, regional, național și internațional, stabilind o identitate vizuală unică.
- ✓ Realizarea de studii ale vizitatorilor pentru a identifica profilurile consumatorilor și pentru a îmbunătăți relevanța.

Publicitate și promovare:

- ✓ Participa la targuri si expozitii, creand constientizare pe platformele de social media.
- ✓ Să pună în aplicare campanii de sensibilizare în școli și universități, atrăgând un public divers.
- ✓ Organizează evenimente speciale, cum ar fi Noaptea Muzeelor, pentru o audiență mai largă.

Programe culturale inovatoare:

- ✓ Valorificarea patrimoniului prin expoziții permanente și temporare, proiecte educaționale și publicații.
- ✓ Dezvoltarea de programe educaționale pentru diferite grupe de vârstă, colaborarea cu instituțiile academice și participarea la evenimente anuale.
- ✓ Invită artiștii contemporani să creeze lucrări inspirate de cultura Hamangia, punându-le în legătură trecutul și prezentul.

Notă: Planul de acțiune pentru fiecare componentă se aliniază la strategia generală a planului comun de gestionare, promovând colaborarea, durabilitatea și o bogată experiență culturală transfrontalieră.

XVII. Concluzie

Planul comun de management pentru ruta turistică Hamangia reprezintă o strategie cuprinzătoare care vizează promovarea colaborării transfrontaliere, promovarea

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

patrimoniului cultural și îmbunătățirea experienței generale a vizitatorilor. Principalele puncte de interes includ:

- ✓ Colaborarea transfrontalieră: Planul subliniază eforturile de colaborare dintre Bulgaria și România pentru a crea o experiență perfectă și bogată din punct de vedere cultural pentru vizitatori. Integrarea parcului arheologic Durankulak-Hamangia și a Centrului Hamangia într-o rută turistică comună ilustrează această abordare transfrontalieră.
- ✓ Dezvoltarea infrastructurii: Anul 1 se concentrează pe stabilirea unor îmbunătățiri fundamentale. Obiectivul este de a crea o bază solidă pentru o experiență captivantă și accesibilă vizitatorilor.
- ✓ Diversificare și sustenabilitate: Anul 2 evidențiază inițiative de diversificare a veniturilor, de explorare a parteneriatelor transfrontaliere și de organizare de evenimente tematice care celebrează patrimoniul cultural comun. Conservarea mediului și implicarea comunității sunt componente integrante, contribuind la sustenabilitatea ambelor situri.
- ✓ Consolidarea și promovarea regională: În anul 3, planul își propune să consolideze realizările și să promoveze colaborarea regională. Forumuri, un program transfrontalier de aderare și strategii de promovare digitală sunt puse în aplicare pentru a consolida prezența regională comună a rutei turistice.
- ✓ Programe culturale-educaționale: Planul pe trei ani al Centrului Hamangia pune accentul pe dezvoltarea parteneriatelor, digitalizarea activităților și un accent puternic pe programele culturale și educaționale. Colaborările cu întreprinderile locale, universitățile și artiștii contribuie la o experiență vibrantă și educațională pentru vizitatori.
- ✓ Strategia de marketing: Planul subliniază importanța unei strategii de marketing robuste pentru promovarea atât a Parcului Arheologic Durankulak-Hamangia, cât și a Centrului Hamangia. Mobilizarea platformelor digitale, a platformelor sociale și a participării la evenimente sunt componente esențiale pentru creșterea vizibilității.

Pașii următori pentru implementare, evaluare și îmbunătățire continuă:

Accentul imediat se pune pe punerea în aplicare a îmbunătățirilor de infrastructură propuse, a campaniilor de marketing colaborative și a programelor educaționale.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU
DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Coordonarea cu autoritățile relevante, cu întreprinderile locale și cu instituțiile de învățământ este esențială în această etapă.

Va fi implementat un sistem comun de monitorizare și evaluare pentru a evalua impactul inițiativelor transfrontaliere, satisfacția vizitatorilor și generarea de venituri. Revizuirile periodice vor oferi informații valoroase pentru managementul adaptiv.

În plan sunt integrate mecanisme de evaluare și îmbunătățire în curs. Revizuirea periodică a feedback-ului vizitatorilor, a rapoartelor privind incidentele și a inițiativelor de îmbunătățire colaborativă va asigura perfecționarea continuă a rutei turistice comune și a programelor culturale.

Implicarea părților interesate, inclusiv a comunităților locale, a întreprinderilor, a instituțiilor de învățământ și a organismelor guvernamentale, va fi un proces continuu. Mecanismele periodice de colaborare și feedback vor contribui la succesul planului comun de gestionare.

Forumurile și conferințele vor facilita colaborarea continuă între părțile interesate, experți și autorități din ambele țări. Instituirea unui program transfrontalier de aderare și consolidarea promovării digitale vor consolida și mai mult cooperarea regională.

În concluzie, planul comun de gestionare stabilește terenul pentru o experiență turistică transfrontalieră durabilă, bogată din punct de vedere cultural și colaborativă. Implementarea, evaluarea și îmbunătățirea continuă sunt parte integrantă a realizării obiectivelor generale de conservare a patrimoniului cultural, de promovare a colaborării regionale și de a oferi vizitatorilor o călătorie memorabilă și educațională.

